

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők Társulata
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÓSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

RADVÁNY KÁLMÁN.

1841—1907.

Eseményekben gazdag, mozgalmas életű társadalmunknak ismét halottja van.

Közéletünk előkelősége, városunk lakóinak legjava — alig lezajlott örömnemek után — mély gyászban kereste fel újra a temetőt.

Radvány Kálmán temetésén nem volt gyászpompa, nem volt beláthatatlan, hullámzó tengere az embertömegnek, hanem volt meghatározó részvét, volt patakozó könyár.

Azt mondják, hogy a XX-ik század társadalmi szívtelen. Nem tud felmelegedni; nem ismeri a hálát, mosolyogva nézi a ravatalt; a halotti gyászének vigasztaló zsolozsmájába is belevegyül a résztvevők profán dolgokról beszélő ajkának zúgó moraja; kézlegyintéssel tér napirendre az érdemek felett; csak az *élethez* fűződő érdekszalakat erősítgeti gondos figyelemmel; ránézve minden viszonyra értéke, tartóssága annak gyakorlati jelentőségétől függ... kegyelet... hűség... emlékezet... a mai társadalom életmezején ritkán nyíló, gyorsan hervadó virágok, csak *gyermek* szívet díszítő érzések, az élni vágyó *nagyok* lábai alatt eltiprott gyomok.

Nem hiszszük, hogy túlzással lehetne vádolni azokat, a kik *ma* az együttélők sok ezreiről így gondolkodnak. A tapasztalat igazolja, hogy tiszta, reális vonásokból domborodik ki ez a sivár kép jóformán mindenütt.

De azt is az élet bizonyítja, hogy a szabály alól mindig van kivétel.

Nem az önbírálat részrehajlása mondatja velünk, hanem évtizedes tapasztaláson keresz-

tül leszuródó igazság gyanánt irhatjuk, hogy a *mi* társadalmunk igenis dicséretes kivétel a szabály alól.

A *mi* társadalmunk tud melegen érezni, lelkesülni; szívesen fon babérkoszorút az érdem homlokára; nemes hevülettel karolja fel a közérdek szolgálatában a korszerű eszméket; hazafias érzése szinte lángoló; magatartásában nyájas, résztvevő és mindig előkelő... de... valljuk meg őszintén... *van egy nagy hibája*... az, hogy a *mi* közönségünk — tisztelet a kivételeknek — *nagyon hamar — felejt.*

Hosszú és fényes névsorát állíthatnók egybe társadalmunk azon kiváló tagjainak, a kik az utóbbi évek alatt váratlanul hagytak itt bennünket, a kik fényes csillagok voltak közéletünk egén, de a kiknek neveit összejöveteleinken, ünnepélyeinken alig-alig halljuk említeni.

Az emberi gyarlóság e divatos hibájának terjedése elé igyekeztünk a legjobb akarattal gátat vetni mindig, mint közéletünk jelenségeinek éber figyelői, azon *emlékjelekben*, a melyeket tárgyilagos igazságérzettel, de melegen érző szívvel állítottunk föl e helyen minden alkalommal elhunyt jeleseink elvisztése után.

Méltán számoljuk a jelesek közé Radvány Kálmánt is, kinek emlékére szenteljük e sorok.

Radvány Kálmán városunk szülőte, 66 évre terjedő áldott életében ugyan sohasem *szerezett érdemeket*, csak *kötelességeket teljesített*, mindig zajtalanul, puritán becsületességgel, valóságos életáldozattal.

Élethivatása városunk és vármegyénk közgazdasági és kereskedelmi érdekeit híven szolgáló egyik pénzintézetünkhöz: az *Eperjesi Bankegylet*hez kötötte 35 éven át, mely egyesület keletkezése Radvány nevéhez fűződik

olyképpen, hogy a *Felsőmagyarországi Első Ipar- és Hitelbank* az ő tanácsára egyesült 1876-ban az *Eperjesi Takaré- és Hitelegylet*tel s az ő szakavatott vezetése alatt vált a fejlődő, virágzó intézet ma már messzeföldön ismert neve alatt közéletünk egyik életerős, hatalmas tényezőjévé.

Nemcsak az *Eperjesi Bankegylet* jegyzőkönyvi lapjai hirdetik, köztudomású volt az mindnyájunk előtt, hogy Radvány Kálmán, mint a polgárok anyagi jóléte, hitele, biztonsága felett őrködő intézmény vezetője a hajszálnyi mulasztást sem tűrő kötelességérzet, az ernyedetlen szorgalom, a puritán tiszta kéz, a mások érdekeinek istápolásában való törhetetlen hűség, a kiméletes fegyelmetartás, a szeretetteljes bánásmód, a legméltányosabb igazságérzet, az intézet érdekeit soha szem elől nem tévesztő bölcs előre látás, ingadozást nem ismerő biztos elhatározás tündöklő példaképe volt az igazgatóság és a tisztviselők szemében éppen úgy, mint a nagyközönség előtt!

De Radvány Kálmán munkabíró erejét, felelősségteljes, nehéz gondokkal járó hivatala nem merítette ki teljesen.

Ő, a ki tudott józanon, hidegen számítani, tudott melegen, lángolóan érezni is.

Polgárerényeinek forró honszerelme mellett koronája volt Istent féltő mély vallásos lelkiülete. Szavaiban, tetteiben igaz tiszteletet tanúsított *minden vallás* iránt; barátaitól sohasem kérdezte, hogy milyen vallású, de azért áldozatkész hithűséggel ragaszkodott *saját* egyházához, melynek 15 éven át volt gondnoka, pénztárosa, s az evangélikus egyház jegyzőkönyvileg örökítette meg 1897-ben a «halhatatlan érdemet, melynek oroszlánrésze volt az egyház kulturális

AZ «EPERJESI LAPOK» TARCZÁJA.

A magyar zenéről.

Írta az Eperjesi Széchenyi-körben felolvasva: **Nikelszky Zoltán.**
(Folytatás.)

Az első eredeti magyar szellemű népdal Lavotta János «Cserebogár» kezdetű nótája volt. Szövegben és dallamban egyaránt tiszta magyar szellem hatja át. Ritka, szinte páratlan gazdagságú népdalirodalmunknak az volt az első és megbecsülhetetlen terméke, melytől kezdve özönével keletkeztek a szebbnél szebb magyar nóták.

Erdélyi fejedelmek közül már többeknek voltak udvari zenészei. II. Rákóczi Ferencről tudjuk, hogy Barna Miska személyében cigány udvari-zenésze volt, kiről krónikásaink mint országos magyar érzésből fakad? Korának szomorú viszonyai és saját bánata mintegy egyesülnek «Kesergő»-jében. Szomorúan indul meg, de mintegy jelezni óhajtván a kuruczok lángoló hazaszeretét s egyes víg táborozási jelenetet, gyorsabb menetű, majd élénk s a végén ragyogó jókedvtől szikrázó rész következik. Szerkezete természetesen a népdal szerkezetén alapul, de művészi tudással dolgozza ezt fel. Lavotta,

Csermák, Szvatics, Rózsavölgyi mind hatalmas képviselői a magyar nép- és műzenének Ruzicska egészen a magyar opera ideáljág emelkedett, «Béla futása» címen megírván az első magyar operát, melyet 1823-ban Kolozsváron elő is adtak.

Zenénk fejlődésében nagy fordulópontra a Nemzeti Színházunk 1838-ban való megnyitása. Eddig a magyar zene teljesen magára volt hagyatva. Képviselői a híres és országos nevű cigányprimások, mint Martinovics, Boka András és Boka Károly. A hamisítatlan magyar nóták, hallgatók, népdalok diadallal járták be az országot. A költészet fokozatos fejlődésével zenénk is lépést tartott. A mint költészetünk és nyelvünk ez idegen szavak és szellem békei alul felszabadul, a magyar dal és zene is leküzdi idegenszerűségét. A különbség az, hogy míg az előbbiek biztos úton haladtak az öntudatos működés terén, addig az utóbbiaknál a nemzeti génusznak önkénytelen megnyilatkozása pótolja a *rendszerez* ténykedést.

A negyvenes években irodalmunk bevégzett remekművekkel dicsekedhetett. Kölcsey, Arany, Petőfi, Vörösmarty, Bajza, Eötvös, Tompa tündöklő fénynyel rag, ognak az irodalom tiszta egén. A magyar zene nem érhetette el magas szárnyalásában, de a nemzeti génusznak elementáris erővel tört ki belőle s évszázadokra szóló remekműveket alkotott. Erkel Ferencz, Egressy Béni, Liszt Ferencz az egész művelt világgal megismertetik zenénk gazdagságát s ez időtől fogva nincs is nemzet, mely a magyar zenét kevésebb méltányolni nem tudná. Az ötvenes években zeneegyesületek keletkeznek, melyek zenénk teljes nemzetivé tételén fáradoznak, bár ez időtájtban a zsarnokság még a magyar zene megcsendülését is meg-

tiltotta s hangversenyeket csak katonai, illetőleg rendőri ellenőrzés mellett tarthattak. Ez időtől kezdve — különösen az alkotmányos szabadság visszaállításakor — gyors fejlődésnek indul zenénk, melyet — sajnos — napjainkban feltűnően mellőzünk.

Zenénk időről időre való fokozatos fejlődését látva, még annak sajtóságairól szölok néhány szót.

A nyelvek prozódiajában a szótagok határozott vagy kevésbé határozott hosszúsága és rövidsége, továbbá az illető nyelvek versmértéke szerint alakuló hangsúlyozás nem ignorálható lényeges kellék.

Bátran állíthatjuk, hogy — minden nyelvbéli versmértéknek az alapját képező görög nyelvet kivéve — egy nyelv sem bír oly határozott prozódiaival, mint a magyar. «Jó», «szép» stb. rövid, «ront-bont» hosszú szótagokként sem a versben, sem a zenében nem fordulhat elő, ha mégis. vétünk a magyar nyelv szelleme ellen.

A klasszikai versmértékeket, nyelvünk éppen ezen sajtósága miatt, valamennyi európai nyelv közül legszelbberben a *mi* nyelvünk zengi.

A magyar nyelv szókézlete az összes versformákkal egyenlő arányban rendelkezik. Nyelvtudásaink és költőink nyelvünk eme lejtési sajtóságaira támaszkodva, két négytagú verslábát alapítottak meg, mint olyat, melyek leginkább megfelelnek a magyar nyelv szellemének. E két főláb a choriambus (lengedező) — — — és az antispastus (toborzéki) — — —, a többi két- és háromtagú láb csak mint segédlábak szerepelnek. Példá erre minden magyar népdal. Kivétel alig van. Rendesen két négytagú ütemből és egy utolsó háromtagú, ritkán kétféltagú ütemből áll egy-egy sor. (Vége köv.)

helyi intézményeinek lassú, évtizedes regenerálása történetének eredményeiben . . . »

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet, az Eperjesi Széchenyi-kör, az Eperjesi Társadalmi Egylet, az Eperjesi evangélikus Szegényekháza humánus lelkének mind gondoskodása tárgyai voltak és e magasztos célú intézmények anyagi megerősödését szíven viselte, azt közreműködésével előmozdította.

Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének, az egyházi és társadalmi kulturális testületek bizottsági üléseiben nyugodt, világos szóval, megnyerő modorral, éles ítélőképességgel, a közjó iránt való buzgó szeretettel emelte a tanácskozások színvonalát s érdemelte ki, mint őszinte, egyenes, igaz ember polgártársainak általános nagyrabecsülését és tiszteletét.

Ravatalára hálás egyházán és a bankegyületen kívül városunk nagymúltú intézete, a tiszai ág. hitv. evang. ker. Kollégium is letette a multhatatlan hála és elismerés koszorúját, hiszen benne, mint a fentartó testület és a számvizsgálóbizottság nagy szakismerettel bíró, fáradhatatlan, buzgó tagjában évtizedeken át támogató oszlopát látta a Kollégium igazgatóválasztmány a s mindig jóakaró lelkes barátját a tanári kar.

Mint a magas bérce a mosolygó völgy kedves virágait, oly híven oltalmazta nyájas otthonát férfilelkének minden erejével s mégis . . . ott . . . boldogsága földi édenében lepték meg legjobban a lélekzáró szenvedések, mikor egyásután látta elhervadni lassan halványuló bájos virágait a könyörtelen balsorsnak kezében . . . Ilyenkor elárvult kis unokáinak szemében vallásos hite meglátta a viszontlátás egét s bomlasztó testi kínjai között is megtalálta Jóbnak nyugtató szavait: «az Úr adta, az Úr vette el is a drága kincseket, legyen áldott érte az Ő szent neve! . . . »

A Gondviselés hatalma elvette immár őt is közülünk, a becsületest, a tanácsadót, a munkást, a kenyéradót, a hű barátot, a jó, igaz embert . . . És pedig csodálatosképpen, nyugalomba lépése harmadik esztendejének fordulónapján, augusztus 26-ikán adott neki Isten örök nyugodalmat . . .

Családjára mélységes gyász borult.

Társadalmunk újra szegényebb lett egy kiváló tagjával.

A szomorkodókat vigasztalja őszinte részvétünk megnyilatkozása.

Mi pedig emeljünk gátat a feledés mindeket eltakaró sivó homokjának!

Ne feledjük jeleseink között Radvány Kálmánt sem, mert Istentől áldottak csak azok lehetnek a családban és a társadalomban is, a kik áldva őrzik — az igaz emléket! —y.

Néhány őszinte szó.

Nem egyszer tapasztaljuk, hogy korunk, közönségünk számos sugártörést szenvedő felvilágosodásának szkepczizmusában, kétkedőségében alig tartja érdemesnek a nagyobb sokaságnak szóló igazságok követelményeivel úgy foglalkozni, hogy azok egyenességét erőszakosan el ne görbítse. S ha olykor mégis ösztönöztetve érzi magát értük küzdeni, mint nem élő valóságokért — ahogyan az ellenséges felek Patroklos holttestéért — úgy áll értük síkra . . . Jelenleg például a nagy szertelenségek napjaiban a legtarkább s legönkényesebb egyéni nézetek elbizakodottan legalább is kétségessé merik tenni azt, a mit Széchenyi oly joggal mondhatott s morálunk szempontjából most még inkább mondhatna . . . «büszkén emlegetjük anyagi haladásunkat, de az erkölcsi hanyatlásra szemet húnynunk . . . » Holott közéletünk e tekintetben eo ipso az egyéni vélemények elágazásával szemben mindkét tapasztalatra és állításra nézve általánosságban több

tanúságot nyújt s egyidejűleg elvitázhatatlanul nagyobb erőfogyatkozást, sőt szegényedést bizonyít úgy az anyagiak, mint az erkölcs terén. Széchenyi szavaiból nemcsak nincs mit elvennünk, sőt ellenkezőleg még hozzájuk kell adnunk . . . Áll ez különösen akkor, ha arról van szó, hogy egy közös cél megvalósításán, egy-egy feladat megoldásán vállatve kell munkálkodnunk s ahelyett törekvéseinkben gáncsoskodással egymásnak s a közérdeknek útjában állunk.

Az olvasó különösnek találja, hogy én erről beszélek, pedig témám egyebet jelez. Hát igenis meg kellett erről a szerencsétlen sajátosságunkról emlékezni, mert művelődésünk sokszoros tényezőinek ellentéteskedései közepette ama jelenségben — sajnos — a nagy horderejű belátás eltévelyedését látjuk, azét a belátását, a melyet kulturális igyekezetünkben nemcsak az iskolában kell nevelnünk, hanem a gyakorlati okulásra a közéletben, a közönségben is kiigazítva ki kell alakítanunk és megkövetelnünk. Ilyen például az a belátás, hogy gyermekeink nevelésével a több oldalról hivatott tényezőknek karöltve kell törődniök. Ezt az elvi igazságot, belátást és meggyőződést okvetlen talpra kell állítanunk, a gyakorlat éltető levegőjével táplálnunk, mivel úgy egyéni igazodásunk, mint kulturánk intézményes haladása szorosán összefügg vele. Összefügg fáradozásunk eredményével úgy a nevelt, mint a nevelendő nemzedékre nézve.

E napokban újból bevonul a tanulócsereg városunkba, hogy tanulmányait folytassa. Melyik szülő, melyik tanár ne kívánna az iskolás gyermeknek, hogy — tehetségeinek és hajlamainak megfelelően választván meg az iskolát — tanulmányait tovább sikerrel folytassa? . . . Ifjúságunk javarésze a falvakból, a természet nyújtotta benyomások közvetlen élvezésének forrásaitól elszakadva jön fel városunkba, szinte tarisznyájában hozva magával azt a kívánságát, vajha itt is közvetlenül hatnának reá környezetének azon benyomásai, a melyekre jó példák, buzdítások és munkaszeretet alakjában szüksége van, hogy ezektől is indítatva, tanulói kötelességeinek minél jobban megfelelhessen s a jó erkölcsökben az iskola falain kívül: az utcán és otthon, lakásán is gyarapodjék. Ám a ki tudja, hogy az ifjúság mennyire keresi a hozzáférő közvetlenséget, az csakugyan azt kívánja, hogy mindaz, a mit a gyermek az iskola falain kívül hall és lát: gyakorlati erényekre vezető és lelkesítő legyen. Korunknak a gyakorlati valóságok felé gravitáló s úgy szintén a külső hatásoktól, ingerektől, az emberek tömegeitől, ezeknek cselekvéseitől meghatározott s azoktól függő gondolkodása, szenvedélyei ezt most fokozottabb mértékben megkívánják, mint bármikor. Azért mi sem természetesebb, mint annak óhajtása, hogy a tanulóakra ezen szuggeszciók, a tömegnek tulajdonságai épületesek, tettei oktatók s jóra vezetők legyenek. Annál inkább kell ilyeneknek lenniök, mivel — az éremnek másik oldalát is tekintve — könnyen beláthatjuk, hogy a káros behatások is ma kevesebb leplezéssel, meztelenebbül vézesebb szabadságot, több élvezetet s kicsapongásra való alkalmat kínálnak az ifjúnak, mint akár csak egy évtizeddel ezelőtt. Az ifjúságra, ha most avatottabb szemlélő képességének rontóbb tapasztalatok kínálkoznak, nagyobb küzdelem vár, a midőn ezek rombolásának ellent kell állania. S vajjon bizvást állíthatni-e, hogy ezekkel könnyen és sikeresen fog megbirkózni a maga erejéből, hogy ezeket önmagára nézve hatástalanokká képes tenni magára hagyott készségéből? . . . Nem igen mondhatni . . . Bizonyára hamarabb sikerülne ez neki abban az esetben, ha minél több alkalma nyílnék meggyőződnie, hogy azok is, a kiknek gondjaira,

környezetére rá van szorulva, mentek bármily morális eltévelyedésektől, könnyelműségektől, a gyermek lelkét megvesztegető élvhajászatoktól. Biztosabban, ha a szállásadók is — a kik a reájuk bízott tanulókat ellenőrizni kötelesek — önmérséklésükben józanabb és szerényebb életmódot folytatnak. Határozottabban akkor, ha jó házi erkölcsükkel támogatják s gyarapítják a náluk lakó tanuló szülő és iskola nevelte tisztességét és becsületét. Még elvitázhatatlanabbul úgy, ha minél összhangzóbban egyetértenek az iskola intencióival, előírásaival és meghagyásaival, a melyeket az évvégi Értesítőkből és a fegyelmi szabályokból is megtudhatni. Az iskolával való ezen kapcsolatoság, az ő előírásainak, útmutatásainak szem előtt tartása, követése a házi rend beosztásában, a kosztosok viseletének szabályozásában a legbiztosabb korlátul fog szolgálhatni az ifjúság bármely szertelenségei, ezekre való hajlamai ellen.

Megnyugvásul, illetőleg biztatásul szolgál az iskolának az a körülmény, hogy városunk lakosságának zöme jobb ízlésével, nemesebb gondolkodásával már távolabbi vonatkozásában is nevelő környezetül szolgál. Csak ne elégednénk meg olykor eme gondolkodásunk applikálásában feltünőbb töredékességgel, illetőleg pusztán mutatósággal, a mi aztán a természetes valóságoknak csak látszatát keltheti a szemlélőben!

És a szállásadók közt is sokan akadnak, a kik a szülőket helyettesítő hivatásuknak tisztességesen megfelelnek s a reájuk bízott növendékek tanulmányi sikereiben a saját töredésüknek, gondozásuknak édes gyümölcsét élvezhetik. Bárcsak ragadná magával ezek példája minél nagyobb számban azokat, a kik kötelességeik magaslatán még nem állanak, a kik szigorú felügyelet gyakorlása nélkül nem egyszer lehetővé tették a náluk elszállásoltaknak, hogy határidőn túl az utcán kóboroljanak, korcsmákba s egyéb tiltott helyekre menni merészkedjenek vagy pedig otthon összeverődve tivornyázzanak. Ezek sülyedéséért, elzüléséért nagy mértékben őket terheli a felelősség, a melylyel még inkább akkor kénytelenek elszámolni, ha pusztán kenyérkeresetből, esetleg nyereszkezésből veszik magukhoz ellátásra a tanulókat; pláne négyenél többet, a mit a többi közt a kir. kath. főgimnázium szabályzatilag is tilt. Ez utóbbi korlátozást ne tekintse senki sem önkénykedésnek, hanem inkább szükséges védpajzsának, a melylyel számos visszaélés ellen védekezhetik a szülő, a tanuló, ám maguk a szállásadók is; ezek különösen a nagyobb csoportban mindjárt szilajabb pajzánságra hajló tanuló szövetkezett féktelenségének elharapozása ellen. Ha a szülők jól megválogatják a szállásadókat, s ezek az iskola részéről is velük szemben fennálló várakozásnak megfelelnek, akkor nincs mit tartanunk attól, hogy a tanuló a délelőtti egyhuzamos tanítás folytán szabadabb rendelkezésükre maradó délutánokat csatangolásokkal, kicsapongásokkal fogják elpocsékolni; s így küzdve jó reményekkel tekinthetünk közösnek tartandó főfeladatunk: a nevelés ezévi folyása és eredménye elé.

Dr. Janicssek József.

Új vasút.

Az Eperjestől Margitfalu vagy Korompa felé építendő vasút létesítése érdekében az EPERJESI LAPOK f. évi augusztus hó 18-iki számában fenti cím alatt előző cikkemre komoly hangon tartott válasz jelent meg, melyről a lap t. Szerkesztősége * alatt azt jelzi, hogy ezen válasz befolyásos helyről származik.

Élve a t. Szerkesztőségnek ugyanakkor nyilvánítt azon engedelmével, hogy b. lapjában az új vasút ügyében további eszmecserének is szívesen enged helyet, az ismeretlen cikkirő válaszára ugyancsak

tárgyilagosa annyira kökény láttak. Ezen ne Eperjes—M vonalak ter s a kettő k mert mindk Bárcsak A város állást s ezen miniszter ú adott kifejt melyen a haladassan Ehhez e zik, kiemelv hogy az a Evvel sze vonal tervét, viczinálisra csak ilyenre azért, mert részéről hoz sebességgel zén s csupát De lássu sításának le tekintetekbő Hogy az 120 kilomét Eperjes és M egyenes von riális nehézs alig leküzdhe bér mellett közel fekvő tehát felette Hogy m galmi szemp szakasznak viszonyaiból 279 méter, De ezen dalom nélkü óriási építés vánja fedezte Nem hisz gon, akár n mely ezen e akarná meg rendelkeznek Utóbbi i mány, hogy vidéki vasuta ország többi országosabb margitfalvi v Csak egy hogy a vasu ségeket — építették Na értők a Szer sítésére; el v kanyarulatok számítottak jóváhagyja. A Szentpétervár megteremtett időben azonl A sebessé vonatok — s hatnak akár órán kereszt képzeltető ez óránkénti gy eperjes-margit A vonat te mulva Margit alatt további 4 alatt 120 kilo Ezen nag «új vasút» vil nem haladna kölni «Jagdzu gyorsassággal közlekedő von zasztó baleset rovására irand Hogy mily szerencsétlens szövetségi hat adatok mutatj

tárgyilagosan akarok reflektálni, mert hiszen véleményem annyira komoly, hogy ebbeli nyilatkozatai vezérczikként láttak itt napvilágot.

Ezen nézet szerint két tervvel volna dolgunk: az Eperjes—Margitfalú és Eperjes—Korompa közötti vasútvonalak tervével, melyek azonban egymást kizárják s a kettő közül ennek folytán csak az egyik létesülhet, mert mindkettőre sem szükség, sem pénz nincs.

Bár csak az egyikre volna — az utóbbiból!

A város a margitfalvi csatlakozás mellett foglalt állást s ezen új vasút építése iránti óhajának a keresk. miniszter úrhoz beadott terjedelmes felterjesztésében adott kifejezést, kérvén elsőrendű pálya kiépítését, melyen a vonatok 100—120 kilométer sebességgel haladhatnak.

Ehhez egyéb tényezőkön kívül a cikkíró is csatlakozik, kiemelve a margitfalvi vonalnak kimondott célját, hogy az a személyforgalom lebonyolítására szolgáljon.

Ezzel szemben cikkíró az általam tervezett korompai vonal tervét, a mennyiben ez csak közönséges csammogó vicinálisra szólna — a miniszteri koncesszió bizony csak ilyenre szól — mellőzendőnek tartja, különösen azért, mert ehhez a város, a megye s az érdekeltségek részéről hozzájárulás kellene, — az előkelő, gyorsvonalat sebességgel közlekedő fővonal pedig csak az ország pénzén s csupán személyforgalmi célokra volna építendő.

De lássuk már most ezen előkelő terv megvalósításának lehetőségét — építési, pénzügyi és forgalmi tekintetéből.

Hogy az óhajtott fővonalon a vonatok óránként 120 kilométer sebességgel haladhatnak, az új vonalat Eperjes és Margitfalú között hegyen-völgyön keresztül egyenes vonalban kellene megépíteni; de itt oly területi nehézségekkel találjuk magunkat szemben, melyek alig leküzdhetők, mert Eperjes mellett 250 méter, Kelembér mellett 600—700 méter s az onnan már nagyon közel fekvő Margitfalú mellett 400 m. magasságokkal, tehát felette nagy különbségekkel van dolgunk.

Hogy mily óriási akadályok ezek építési és forgalmi szempontokból, kitűnik a lemes—eperjesi vonalszakasznak a nagyközönség által is ismert fekvési viszonyaiból, melyek szerint a lemesi megállóhely 279 méter, Eperjes pedig 250 méter magas.

De ezen nagy nehézséget úgy véli cikkíró fájdalom nélkül leküzdni, hogy ezen szeretett fővonal óriási építési költségeit a magyar kincstár által kívánja fedeztetni.

Nem hiszem, hogy akadjon kormány Magyarországon, akár most, akár a közeli vagy messze jövőben, mely ezen elsőrangú vasútvonalat az ország pénzéből akarná megépíteni vagy ezen célra a kellő pénzzel rendelkeznie.

Utóbbi időben kivételesen rászánta magát a kormány, hogy az ország pénzéből építi meg a Balatonvidéki vasutat, s mennyi elégtelenséget szült ez az ország többi részeiben, pedig e vasút létesítése csak országosabb s fontosabb közérdek, mint az eperjes-margitfalvi vonal!

Csak egyszer történt a vasútépítés történelmében, hogy a vasutat — nem tekintve a területi nehézségeket — teljesen egyenes vonalban vezették és építették. Nagyon okos tervet dolgoztak ki a szakértők a Szentpétervár és Moszkva közötti vasút létesítésére; el voltak ragadtatva, hogy a terep akadályait kanyarulatokkal szakszerűen legyőzhették s bizony számítottak arra, hogy a hatalmas csár a terveket jóváhagyja. A csár azonban egyenes vonalat húzott Szentpétervártól Moszkváig s a «Sic volo, sic jubeo» megteremtette a vasutat az ő akarata szerint. A mai időben azonban ily csár már nem akad.

A sebesség kifejtése tekintetében az ottani gyorsvonatok — s egyéb országokban is — örülten haladhatnak akár 100 kilométer-sebességgel óránként több órán keresztül, mert el g hosszú a pálya; de hogy képzelhető ez, hogy a vonat itt 100—120 kilométer óránkénti gyorsasággal haladjon, midőn az egész eperjes-margitfalvi vonal még 40 km.-nél is rövidebb.

A vonat tehát megindulna Eperjesről s már 20 perc múlva Margitfalván volna, mert további 20 és 20 perc alatt további 40—40 kilométert haladna, vagyis 60 perc alatt 120 kilométert.

Ezen nagyszabású terv megvalósítása esetében az «új vasút» világrekordot teremtene, még akkor is, ha nem haladna 120 km. sebességgel, hiszen a berlini «Jagdzug» csak helyenként halad 100 kilométer gyorsasággal. Amerikában sincsenek ennél gyorsabban közlekedő vonatok, minduntalan hallani azonban borzasztó balesetekről, melyek az örült menetsebesség rovására irandók.

Hogy milyen gyakoriak és nagymérvűek ott a vasúti szerencsétlenségek, ezt az Egyesült-Államok vasútiügyi szövetségi hatósága által közölt hivatalos statisztikai adatok mutatják. A f. 1907. év első három hónapjában

az Unió területén nem kevesebb, mint 2078 vonat-összeütközés és 1913 vonatkisziklás történt, vagyis összesen 4000 baleset 90 nap alatt, — esik tehát egy napra 45 baleset. Csekélység!

Csak a vasút tulajdonát képező dolgokban esett kár 18 millió koronára rug, a halottak és sebesültek száma pedig 21,000 ember 3 hó alatt.

Mégsem lesz jó Sárosvármegyében az új vasúton 100—120 kilométer sebességgel haladni, hanem lassabban és biztosan; de gondoskodni kell majd arról, hogy a helyi érdekű vasutakat a czammogás gyermekkorából kivezzük, hogy a személyvonat ne vesztegeljen az állomásokon negyed—félórákig, hanem csak 1—2 percig.

Bármennyire édes érzés az illúziók — fővonal és 100 kilométer sebesség — honában való barangolás, vissza kell térnünk a reális világba, mert valamint a szerelem lángjánál kenyeret sütni nem lehet, éppen úgy nem lehet illúzióval vasutat építeni!

(Folyt. köv.) Lángh Gyula.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Desseffy* Emil gróf, a giráltyi kerület orsz. képviselője és neje szül. Batthyány Emma grófnő hosszabb tartózkodásra Topolyhanusfalvára érkeztek.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király *Weber* Samu bélaí ág. hitv. ev. lelkésznek és a szepesi XIII városi ág. hitv. ev. egyházmegye főesperesének — egyháza érdekében és a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül — a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Poór* Sándor kisszebeni algimn tanárt ugyanoda rendes tanárrá, *Palásthy* Árpád okl. tanítót a bártfai áll. elemi iskolához rendes tanítónak, *Bartholos* Ilona okl. kisdédvönőt pedig a palocsai áll. kisdédvönőadához kisdédvönővé nevezte ki; továbbá dr. *Láng* Mihály abaujtomavármegyei tanfelügyelőségi tollnokot a X. fizet. oszt. 3. fokozatába, az 1904. I. t. cz. értelmében megillető személyi pótlékkal, segédtanfelügyelővé nevezte ki s ily minőségben szolgálat-ételre az aradi tanfelügyelőséghez osztotta be.

— **Eljegyzés.** *Lanész* Lázár varannói kereskedő eljegyezte *Kannegiesser* Annát Eperjesről.

— **Lelkészi jubileum.** Az eperjesi két evang. egyház s a Kollégium több képviselőjében ritka szép óvációban részesítette aug. 28-ikán Zsegyeny *Hajdú* János ev. esperes lelkész 40 éves lelkészi jubileuma alkalmából. Két kocsin ment az ő magasan fekvő szép falujába, 36 évi lelkészi áldásos munkásságának színhelyére. Mikler Károly jogakadémiai dékán, mint másodgyházfelügyelő. Liptai Lajos al-esperes, dr. Vallantinyi Samu és Peskó Ödön egyház-tanácsos, dr. Szlávik Mátyás és ifj. Draskóczy Lajos theol. dékán, illetve tanár szeretve tisztelt tanfelügyelőnk dr. Tergina Gyula társaságában, hogy leróják e népszerű főpap iránti tiszteletüknek és szeretetüknek adóját, a minnek több lelkes felköszöntő alakjában több ízben is kifejezést adott a díszbéd alatt a jubiláló kiránduló társaság. Emelte a jubileum fényét az a körülmény, hogy azon jubiláns esperes Lajos nevű fia, báthi (Sonti) ev. lelkész is megjelent. A bártfai esperesgyűlési hivatalos jubileumi óváció mellett ennek szűkebb családi megnyilatkozása is jól esett a derék jubilánsnak. A jubiláló társaság a késő esti órákban hagyta el a vendégszerető falu paplakot. Napközben a zsegyenyi huszita eredetű ritka szép görök templomban, a Keczer-család temetkezési helyén Tergina Gyula tanfelügyelő szolgált szakszerű magyarázatokkal. E templomra hivatalos úton is jó volna fölírni az orsz. műemlékek bizottságának figyelmét.

— **Hivatalos látogatás.** *Radisics* Jenő min. tanácsos, az Iparművészeti Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének az ország összes vidéki múzeumainak megvizsgálására kiküldött tagja aug. 20-ikán érkezett Bártfára. Rhódy Alajos polgármester és dr. Vas Antal kalauzolása mellett tüzetesen megvizsgálván a Sárosvármegyei Múzeumot, továbbá a Maugsch-féle tan- s játékszergyárat, a Hölzel-féle szobrászati tanműhelyt és a város egyéb nevezetességeit is megsejmelvén, aug. 22-ikén hagyta el Bártfát.

— **Lelkészbizottság.** A satoraljai helyi ág. hitv. evang. egyházközség az Eperjesre megválasztott Korbély Géza ág. h. ev. lelkész helyére, augusztus 25-ikén tartott közgyűlésében, *Domján* Elek fanciesali lelkészt választotta meg lelkészének.

— **Nekrológ.** *Radvány* Kálmán elhunytáról a mélyen sújtott család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak az összes többi rokonok nevében is mély fájdalommal jelentjük, hogy *Radvány* Kálmán,

az Eperjesi Bankegylet nyug. vezérigazgatója folyó évi augusztus hó 26-ikán d. u. 5¹/₂ órakor, életének 66-ik s boldog házasságának 39-ik évében, hosszú szenvedés után jobblétre tért. Felejtethetlen kedves halottunkat f. hó 28-ikán, szerdán d. u. 3¹/₂ órakor fogjuk az ág. hitv. evangélikus egyház sírkertjébe örök nyugalomra kisérni. Eperjes, 1907. aug. 26. Drága emléke szívünkben örökké élni fog! Özv. Radvány Kálmánné szül. Paulus Regina, felesége. Radvány Ottil, nővére. Dr. Radvány Károly, fia. Radvány Károlyné szül. br. Fechtig Margit, menyje. Dr. Körtvélyessy Dezső, veje. Radvány László, Radvány Lenke, Radvány Klára, Körtvélyessy Erzsébet, Körtvélyessy Pál, unokái.”

Az Eperjesi Bankegylet gyászjelentése a következő: „Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelenti *Radvány* Kálmánnak az Eperjesi Bankegylet nyug. vezérigazgatójának 1907. évi augusztus hó 26-ikán bekövetkezett gyászos elhunytát. Munkás életének érdemei kitörhetetlenül fennmaradnak intézetünk történetében s áldott emlékeit híven megőrzi hálás kegyeletünk! Eperjes, 1907. augusztus hó 27-ikén.”

— **Új czég.** Az eperjesi törvényszék *Birnbaum* Salkené rőfőskereskedőnek czégét — Kisszeben teleppel — a czégjegyzékbe bevezette. Czégvezető *Birnbaum* Salka.

— **Iskolai beírások.** A kir. kath. főgimnáziumban az 1907/8. isk. évre szeptember 2—4-ikén d. e. 8—12-ig jelentkezhetnek felvételre a tanulók. Felvételi díj 13 kor 20 fill., tandíj négy részletben 60 kor. A javító-, pótló- és magánvizsgálatok aug. 31-ikén volt.

As igazgatóság.

— **Az eperjesi izr. hitközség elemi iskolájában** a beírások szept. 1., 2. és 3-ikán délelőtt 9—12-ig eszközöltek. A rendes tanítás szept. 4-ikén veszi kezdetét.

— **Beiratás a gyakorlóiskolába.** Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet gyakorlóiskolájába való felvétel szept. 2-ikán délelőtt 8—10-ig lesz a gyakorlóiskola helyiségében.

— **Szülők figyelmébe!** *Putschalko* Marianna zongoratanítónő ezennel tudtul adja, hogy az 1907/8-ik tanévre még két, esetleg három tanítványt elfogadhatna. Jelentkezni lehet lakásán, Fő-u. 37., naponta 11—1 óráig és d. u. 3—5-ig.

— **Francia nyelvi tanfolyam.** *Teszter* Zsófia francia nyelvtanítási órát szeptember 10-ikén kezdi meg ismét. Jelentkezések szept. 6-ikától 10-ikéig eszközölhetők a Fő-utca 75. sz. lakásán.

— **Táncztanfolyam.** A városunkban oly előnyösen ismert *Dite V.* és *Fia* tánc- s illemiskolája szeptember 8-ikán nyílik meg. A beírások szíveségből *Thró* Gyula úr üzletében, valamint a táncmester Fő-utca 8. szám alatti lakásán még eszközölhetők. A tánckedvelő ifjúságnak nagy öröme lesznek a tavaly bemutatottak mellett a legújabb, e nemből művészi tánczudonságok is, a milyen a Bostonon kívül az igen grációzus lejtésű s *Dite* által művészi tökélyre emelt *Gavotte*-keringő, a melyek arról fognak tanúskodni, hogy a mester a korral halad; miért is őt és jónévű táncziskoláját csak a legteljesebb jóindulattal ajánlhatjuk a t. szülőknek és mindkét-nembeli ifjúságunknak.

— **Az eperjesi gyorsárú-kézbesítéséről.** Az Eperjesi Kereskedők Társulata felkérte a Ksod vasút vezérigazgatóságát, létesítene itt Eperjesen egy külön gyorsárú-raktárt. Az Eperjesi Kereskedők Társulata a Ksod vezérigazgatóságától 42,105/c. sz. alatt ez ügyben a következő átiratot kapta: „F. évi július hó 11-ikén 823/907. sz. a kelt b. megkeresésére tisztelettel értesítjük, hogy pályánk üzemképességének fokozása folytán reánk háruló rendkívüli nagy megterheletésünk folytán ezidő szerint — sajnálatunkra — nem vagyunk abban a helyzetben, hogy Eperjesen egy külön gyorsárú-raktárt, illetve pénztárt berendezzünk. Intézkedünk azonban az iránt, hogy az értesítők kihordását naponta kétszer két személy végezze, mely intézkedés folytán módunkban lesz az eperjesi kereskedők ebbeli érdekét teljes mértékben kielégíteni. A gyorsárú értesítése tekintetében elrendeltük, hogy bezárólag a 303. sz. személyvonattal (d. u. 3 óra 25-ig) Eperjesre érkező gyorsárú mindenkor még ugyanazon napon értesítessék a címzettnek.”

— **A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya** szeptember 1-jén, vasárnap kirándulást rendez a Sivecz-hegyre, mely hegy az Abos és Margitfalú között elterülő hegyvidék legszebb pontja; a kiránduló-társaság útb. ejti egyúttal az óruzsini barlangokat is. Indulás a nagyalomásról 7 óra 20 p.-kor, visszaérkezés Eperjesre este 9 órakor. Itt említjük, hogy az Osztály mindkét pályázata — úgy az útirajz-, valamint a

fénykép-pályázata — szeptember 15-ikén jár le. Reméljük, hogy mindkét pályázatnak meg lesz az ügy érdekében megkívánt sikere.

— **Új táncz- és testképző-tanfolyam** nyílik meg szept. első felében városunkban. Landau Géza táncztanár, kinek pedagógiai rendszerű tanítási programjából kitűnik, hogy nem annyira a tánczok gépies betanítása, mint inkább a test arányos kifejlésztése, a mozdulatok plasztikussá tétele tartatik szem előtt. Minthogy ma már a táncz a testnevelés egyik főtevézőjét képezi, intelligens városunk nemes igényei kielégítve lesznek. Jelentkezéseket Stehr és Landau könyvtár-czég fogad el.

— **Új szabászati és varrás-tanfolyamot** nyit szeptember 1-jével ifj. Floegel Antalné, Eperjes, Fő-utca 92. sz., Lakner-ház.

— **Sörfőzde-eladás.** A Goldfinger-féle sörfőzdet Bauernebl és Fia kassai sörfőzdetulajdonos czég 84,000 koronáért vette meg. A sörfőzde megszűnik és csupán a kassai jóhírnevű czég sörraktára lesz ezen a telepen, melyet Gellért Testvérek fognak vezetni.

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
FAGYLALT-KÜLÖNLEGESSÉGEK
BERGER KÁVÉHÁZBAN.

— **Miskolcz-városi zeneiskola.**

A beiratkozások szeptember 2—7-ik napjain eszközölhetők. Tandíj: évi 80 korona. Ez évben a m. kir. Orsz. Zeneakadémia tanterve lép életbe ebben az iskolában.

— **Milyen sört iszik** étkezési alkalmával? Kóstolja meg sörét! Ha jól ízlik, akkor a *Bohrandt J. W.* eperjesi fűszerkereskedéséből való. Ha nem ízlik jól, akkor tudni fogja, hol vásároljon máskor.

— **Pályázatok.** A bártfai állami adóhivatalnál adótsízi állásra 14 nap alatt lehet pályázni. — Az eperjesi pénzügyigazgatóság kerületében több pénzügyőri-vigyázói állásra október 31-ikéig van pályázat. — Az eperjesi ev. polgári leányiskolánál rendes tanítónői állásra szeptember 1-jéig van pályázat a mennyiségtani és természettudományi szakcsoportra képesítettek részére. Fizetés 2000 korona, 4 évi működéssel bíróknak 2200 kor., lakbér 350 korona.

— **Szülők és gyámok figyelmébe!** Az összes férfi- és női-divatcikkiket, u. m.: ingeket, gallérokat, kékítőket, nyakkendőket, harisnyákat, zsebkendőket legolcsóbban *Székely Samu* czégnél vehetünk, Eperjes, Fő-utca 107. sz., a Kollégiummal szemben (Rosenberg-ház).

— **Az illetékesek figyelmébe!** A bajok orvoslására hivatott tényezők figyelmét fel kell hívunk arra a sajnos körülményre, hogy városunk egyik nagyforgalmú pontján, a Flórián utcában, egyik másik ház kapuja előtti kanális-nyíláson át már r. gidő óta olyan átható, dögleletes bűz árad ki, hogy az embernek a gyomra kavarodik fel és — némi védekezésül — az orrát jól előre kénytelen befogni. Jobblétre szenderült állatkák sírját rejtheti e hely valamely zuga, mert erre figyelmezteti a járókelők szaglási idegeit. Ha akadna mégis kételkedő: tessék a tényről meggyőződni, ha a véletlen útja arra felé vezet és akkor megtudja a «boldog» utas, hogy ez utcában nem áll minden a rend és tisztaság közelségében; hogy a fenti helyeknek fertőtlenítésén kívül az utcalocsolást, sepregetést gyakrabban kellene végezteni; és hogy az utca illemhelyének tisztogatásáról, fertőtlenítéséről gyakran történik «nyugodt megfélemezés». Különben is a figyelmes szemlélő szomorúan kénytelen tapasztalni, hogy siralmasan haladunk mi — hátrafelé. «Légyen velünk irgalom, kegyelem!»

— **Lóeladás.** Az eperjesi lóvásártéren szept. 2-ikán reggel 1/2 10 órakor eladásra kerülnek a helybeli ménteleptől: 2 pár lipiczai fajú, igen jó kocsis ló és 1 drb fiatalabb angol telivér háts ló.

— **Vásár-áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter 71,002. sz. rendeletében megengedte, hogy *Sztropkón* (Zemplén m.) az őszi országos-vásár az dén okt. 1-seje helyett szeptember 4-ikén tartassék meg.

— **Rákóczi czipókrémet** követelünk mindenütt! 5% a kassai *Rákóczi-szobor* alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — II

— **Gyilkosság.** *Hudacsek* János földművest Kolossó községben augusztus 21-ikén halva találták; a hullán külérőszak nyomai észlelhetők voltak s így alapos a gyanú, hogy erőszakos halállal mult ki.

— **Vágatási idő az eperjesi közbárányhídon.** A közbárányhídon a vágatás a következő időben történik: Szarvasmarhák: április 1-től szept. 30-ig d. u. 2—5 óráig; október 1-től márc. végéig d. u. 1—4 óráig. Borjú, sertés és juhok vágatása: egész éven át d. u. 1 órától 5 óráig. Sátoros-ünnep, vagyis húsvét, pünkösd és karácsony első napján a vágatás teljesen szünetel. Urnap, Szent István

napján és vasárnapokon, valamint a fentnevezett ünnepek másodnapján reggeli 7 órakor, azon megjegyzéssel, hogy 8 órára minden levágandó marha feldolgozásával készen kell lenni, mert ezen időn túl a további vágatás nem lesz megengedve. Az általánosán kitüntetett időben tehát a levágandó marhának a vágóhídon kell lenniük. Szükség esetén — a rendőrkapitány beleegyezésével — a vágóhídi igazgató kivételesen a délelőtti és esti órákban is engedélyezheti a vágatást.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarákban** kaphatók *Cattarino S. Utóda: Földes Samu* papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári árakon, előnyös részletfizetésre* is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Lótenyésztési jutalomdíj-osztás.** A Sárosvármegyei Lótenyész-bizottsmány — a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával — szeptember 15-ikén, vasárnap d. e. 9 órakor Eperjesen a Vásártéren lótenyésztési jutalomdíjosztást rendez. Dfjazva lesznek: anyakanczák idej csikóval; négyéves kanczák; három- és kétéves kanczacsikók, melyek jó tenyészképességet ígérnek. Díjat kapnak továbbá: idej csikóval bemutatott, jól ápolt anyakanczák; jól ápolt 3 és 2 éves kanczacsikók.

— **A takarékos háziasszony** a kiütrült eredeti *Maggi-üveget* a kereskedőnél utántölteti, mivel így meg olcsóbban kapja a számára nélkülözhetetlen *Maggi-féle leves-ízestőt*.

— **Ránküred.** Ezt a kies fekvésű fürdőhelyet az európai hírnevű geyzírrel az állam nem adja többé bérbe, hanem a jövő évtől kezdődőleg önkezelésbe veszi át s egyelőre 160,000 koronát irányoztak elő a legsürgősebb teendők elvégzésére, majd később évente nagyobb összegekkel világfürdővé akarja átalakítani ezt a fürdőhelyet az állam.

— **Tűz.** Aug. 19-ikéről 20-ikára virradó éjszakan Rosenwasser Lázár felsőodori lakos házában tűz ütött ki. Meggyuladt ugyanis az udvarban Österreicher Benjamin cipész által lakott régi, rozoga épület, mely tényleg már csak arra való volt, hogy elégjen. Szerencsére szélcsend volt, a tűz színhelye pedig magas tűzfalakkal lévén körülvéve, a tüzet az éber és ügyes tűzoltóknak rövid idő alatt lokalizálnia sikerült. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **A Globusz tisztító-kivonat** a legjobb szer mindennemű fém tisztítására, mint: arany, ezüst, nikkell, ércz, réz stb. Gyorsan és minden fáradság nélkül idéz elő szép, sokáig tartó fényt. Nincs benne semmi kártékony alkotórész, nem piszkít, mint más tisztítópomádé és minden folyékony tisztítószerrel is sokkal jobb, mert alaposabban tisztít, mint amaz; kiadósabb a használatban és a mellet olcsóbb.

— **Állatorvosok napidíjai.** A közigazgatási bíróság legutóbb kimondotta, hogy városi állatorvosnak csupán oly esetben lehet törvényes igénye a vásárokon teljesített állatorvosi szolgálat után napidíjak felszámítására, ha ezt a külön díjazást neki a városi szolgálati szabályzat vagy külön szolgálati rendelkezés biztosítja.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-fúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi *Moll-féle Seidlitz-porok* használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító-tól, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **A portómentesség kiterjesztése.** A kereskedelmi miniszter értesítette valamennyi másodfokú iparhatóságot, hogy azok az ipartestületek, a melyek bizonyos meghatározott portómentességet eddig is élveztek, a portómentességet ezen-től a békéltető-bizottság elé való idézések és bizottsági behívók szétküldésénél, valamint tanonczügyekben a békéltető-bizottsági tagokkal és segédtagokkal, tanúkkal, illetve tanonczokkal és azok szüleiével vagy gyámjával szemben is igénybevehetik, ezzel a záradékkal: «Iparhatósági ügyben portómentes».

— **Szarvasmarhadíjazás.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület által — a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával — szept. 26-ikán Szedliczén, okt. 3-ikán Tótraszlaviczán s 8-ikán Keczerpeklében szarvasmarhadíjazás fog tartatni. A díjazáson részt vehetnek a vármegye összes gazdái a náluk ellett s felnevelt tehennel (borjúval vagy a nélkül) és 1—2 éves üszökkel. Bikák díjazatni nem fognak. A községi bikák azonban elővezethetők, melyeknek gondozói a m. kir. állattenyésztési ker. felügyelőség által jutalmaztatni fognak. A díjazásban csakis pinzgau, illetve ezen fajával keresztezett egyedek ré-

szesülnek. Mindazok, kik állataikkal ezen díjazásban részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat a Gazdasági egyesület titkári hivatalánál (Eperjes, Vármegye-ház) legkésőbb szept. 23-ikáig bejelentik, midőn megemlítendő az elővezetendő állat neve (tehén, üsző), fajtája, kora és darabszáma.

— **A kistrafikosok helyzetének javulása.** A kistrafikosok panasza folytán a pénzügyminiszter több újítást léptetett életbe rendeletileg. Ezen rendelet szerint a kizárólagos dohányárúrok vasárnap délután 3 órakor kötelesek üzletüket bezárni — a mulatóhelyek és fürdők kivételével, — a nem kizárólagos dohányárúrok pedig már vasárnap délelőtt főzletükkel együtt zárnak. Továbbá a kizárólagos dohányárúrok tőzsdebére az eddigi egy százalékos helyett fél-százalékos lesz. A rendelet ezenkívül a trafik-engedély nyeresé, átruházása és átöröklése, végül a jogosultság megvonhatása tekintetében intézkedik s ezen kérdésekben is megvédi a kistrafikosok érdekeit. A pénzügyminiszter a rendelet kapcsán megígérte, hogy az okmánybélyeg elárúsítása után járó jutalékok legközelebb fel fogja emelni.

— **Hamisított ezüstpénzek.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett a postai és táviróhivatalokhoz, a melyben tudatja, hogy a postai és táviróhivatalok ércz-pénz-beszolgáltatásaiban újabban ismét több ezüstérme-hamisítványt fedeztek fel. A hamisítványok többnyire ónból, — horganyból és ónból, — vagy ónból és antimonból készültek és súlyuk, rossz csen-gésük, valamint keretük elmosódottságáról ismerhetők fel. A miniszter felhívta a hivatalokat, hogy az ezüst-érmék elfogadásánál kellő óvatossággal járjanak el.

— **Elkobozzák a purdékát.** Megtörtént az első lépés a cigányügy rendezésére. Vasárnap jelent meg a belügyminiszternek rendelete, mely valamennyi törvényhatósághoz van intézve s mely a züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekmenhelyekben való neveltetéséről szól. A rendelet nem szól világosan a cigányok ellen, mert a belügyminiszter nem akar a társadalom egy bizonyos rétege ellen rendeletet alkotni. De hogy ezek ellen szól, mutatja a rendeletnek azon része, mely azt írja, hogy nemcsak az elhagyott, hanem mindazon gyermek a lelencházba veendő fel, a ki eddigi környezetében romlásnak van kitéve. A rendelet szerint tehát elkobozandó a rendőrhatalóságok által a 15 éven aluli gyermek mindazon szülőktől, a kik nem képesek nevelést nyújtani, vagyis a kiknek gyermekeikből előreláthatólag csakis rablógyilkosok válhatnak. Az üdvös miniszteri rendelet — a mint ebből látszik — nem a cigányok ellen szól, de azért azt a rendeletet nem is lehetne más polgárral szemben végrehajtani, mint csakis a korboczigányokkal.

— **Honi árúk czímtára.** A Tulipán-Szövetség Magyar Védőegyesület a társadalmi iparpártolás megkönnyítésére gyakorlati szempontból fontos eszközt állított össze. Elkészítette ugyanis a hazai gyárak és nagyiparosok czímtárával kapcsolatban azon iparos-czégeknek és kereskedőknek névjegyzékét, a kik a honi gyártmányt tanusító védjegyet és a kirakatokban a hazai gyártmányokra figyelmeztető védőtáblákat használni jogosultak. Minden egyes czégnél fel vannak sorolva az általa készített vagy forgalomba hozott hazai árúk. A czímtár a kereskedő-czégek és a városok és községek neve szerinti betűsorrendben csoportosítja, hogy a vásárló község könnyen tájékozódhassék az iránt, mely városban, mely czégnél kaphatók hazai ipartermékek. A czímtár most jelent meg.

— **A világ legnagyobb gyémántjának feldarabolása.** A világ legnagyobb gyémántját, az 1 font és 3 uncia súlyú «Premiér»-t — épen úgy, mint néhány évvel ezelőtt a nagyságáról és szépségéről híres «Excelsior»-t — feldarabolják. A fél kilogramnál súlyosabb «Premiér» hosszúsága 4 és fél, szélessége 1 és fél és átmérője 2 és fél hüvelyk. Ezt az óriási gyémánt darabot több évvel ezelőtt a transzvali Premiér-tárnában találták. Értéke 9 millió font sterling, vagyis 216 millió korona. Ez a horribilis érték természetes csak holtitőke, mert egyetlen ilyen ékkőért ilyen összeget manapság már sem a magánosok, sem pedig a kormányok nem fizetnek. A ritka nagyságú gyémántot a bányatulajdonosok annak idején 250,000 font sterlingre biztosítva küldötték Londonba. Egyelőre határozatlanok voltak a gyémánt-óriás miként leendő értékesítése tekintetében, végre elhatározták, hogy az «Excelsior» példájára azt feldarabolják és így, bár elméleti értéke rendkívül csökkenni fog, a tulajdonosok az egyes, kisebb darabok eladása révén azonban még mindig tekintélyes anyagi haszonra fognak szert tenni. Az «Excelsior»-ból annak idején 10 drb csiszolt, egyenként 14 és 68 karát között váltakozó gyémántot nyertek, a «Premiér»-ből azonban, azt hiszik, hogy jóval több fog kiderülni.

— **A lakók fele** gon 100,000 g. k. lakosra 489 jut 377 középisk. tan. 190 456 középisk. jut 57 főisk. 20 főisk. hallg., 100,000 ev. unitt lakosra jut 420 főisk.

— **Sz** miniszter me szóló kimuta kezeléséről s a magyarorsz teg ápolator több elmebe elmebajos v Örökös utár zetétől volt tes csapásna

— **Új** részére. A mann Ignác vakok tanim alapító és ne új intézetbe 8—10 éves ség nélkül. A lamul nyerne hozzátartozó A kinek teh fel akarja vé Ignác és ne zottsághoz modványhoz ványt kell m

— **A g** kiépfítésnek aug. 19-ikén melyen a sa érdekeltség landó bizotts Lajos püspő jegyzővé Sza menti birtok létesítése me kötetés köz érdekében le a vonal révé kötetésbe a eger-putnoki összeköttetés orlóli vonal ú dik majd a felé is utat a bir lebonjol kassa-oderbe

— **Az** BORKERESKE lentéseket kö Az érdekes ki: «A toka sokat lendite

fénykép-pályázata — szeptember 15-ikén jár le. Reméljük, hogy mindkét pályázatnak meg lesz az ügy érdekében megkívánt sikere.

— **Új táncz- és testképző tanfolyam** nyílik meg szept. első felében városunkban. Landau Géza táncztanár, kinek pedagógiai rendszerű tanítási programjából kitűnik, hogy nem annyira a tánczok gépies betanítása, mint inkább a test arányos kifejlesztése, a mozdulatok plasztikussá tétele tartatik szem előtt. Minthogy ma már a táncz a testnevelés egyik főtevézőjét képezi, intelligens városunk nemes igényei kielégítve lesznek. Jelentkezéseket Stehr és Landau könyvtár-czég fogad el.

— **Új szabászati és varrás-tanfolyamot** nyit szeptember 1-jével ifj. Floegel Antalné, Eperjes, Fő-utca 92. sz., Lakner-ház.

— **Sörfőzde-eladás.** A Goldfinger-féle sörfőzdet Bauernebl és Fia kassai sörfőzdetulajdonos czég 84,000 koronáért vette meg. A sörfőzde megszűnik és csupán a kassai jóhírnevű czég sörraktára lesz ezen a telepen, melyet Gellért Testvérek fognak vezetni.

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
FAGYLALT-KÜLÖNLEGESSÉGEK
BERGER KÁVÉHÁZBAN.

— **Miskolcz-városi zeneiskola.**

A beiratkozások szeptember 2—7-ik napjain eszközölhetők. Tandíj: évi 80 korona. Ez évben a m. kir. Orsz. Zeneakadémia tanterve lép életbe ebben az iskolában.

— **Milyen sört iszik** étkezései alkalmával? Kóstolja meg sörét! Ha jól ízlik, akkor a *Bohrandt J. W.* eperjesi fűszerkereskedéséből való. Ha nem ízlik jól, akkor tudni fogja, hol vásároljon máskor.

— **Pályázatok.** A bártafi állami adóhivatalnál adóügyi állásra 14 nap alatt lehet pályázni. — Az eperjesi pénzügyigazgatóság kerületében több pénzügyi-vigyázói állásra október 31-ikéig van pályázat. — Az eperjesi ev. polgári leányiskolánál rendes tanítónői állásra szeptember 1-jéig van pályázat a mennyiségügyi és természettudományi szakcsoportra képesítettek részére. Fizetés 2000 korona, 4 évi működéssel bíróknak 2200 kor., lakbér 350 korona.

— **Szülők és gyámok figyelmébe!** Az összes férfi- és női-divatcikket, u. m.: ingeket, gallérokat, kékítőket, nyakkendőket, harisnyákat, zsebkendőket legolcsóbban *Székely Samu* czégnél vehetünk, Eperjes, Főutca 107. sz., a Kollégiummal szemben (Rosenberg-ház).

— **Az illetékesek figyelmébe!**

A bajok orvoslására hivatott tényezők figyelmét fel kell hívunk arra a sajnos körülményre, hogy városunk egyik nagyforgalmú pontján, a Flórián utcában, egyik másik ház kapuja előtti kanális-nyíláson át már régóta olyan átható, dögleletes bűz árad ki, hogy az embernek a gyomra kavarodik fel és — némi védekezésül — az orrát jóelőre kénytelen befogni. Jobblétre szenderült állatkák sírját rejtheti e hely valamely zuga, mert erre figyelmezteti a járőrelők szaglási idegeit. Ha akadna mégis kételkedő: tessék a tényről meggyőződni, ha a véletlen útja arra felé vezet és akkor megtudja a «boldog» utas, hogy ez utcában nem áll minden a rend és tisztaság közelségében; hogy a fenti helyeknek fertőtlenítésén kívül az utzalocsolást, sepregetést gyakrabban kellene végezteni; és hogy az utca illemhelyének tisztogatásáról, fertőtlenítéséről gyakran történik «nyugodt megfigyelés». Különben is a figyelmes szemlélő szomorúan kénytelen tapasztalni, hogy siralmasan haladunk mi — hátrafelé. «Légyen velünk irgalom, kegyelem!»

— **Lóeladás.** Az eperjesi lóvásártéren szept. 2-ikán reggel 1/2 10 órakor eladásra kerülnek a helybeli ménteleptől: 2 pár lipiczai fajú, igen jó kocsis ló és 1 drb fiatalabb angol telivér hátsó ló.

— **Vásár-áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter 71,002. sz. rendeletében megengedte, hogy *Sztrópkón* (Zemplén m.) az őszi országos-vásár az déni okt. 1-seje helyett szeptember 4-ikén tartassék meg.

— **Rákóczi czipókrém** követeljük mindenütt! 5% a kassai *Rákóczi-szobor* alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — II

— **Gyilkosság.** *Hudacsek* János földművest Kolossó községben augusztus 21-ikén halva találták; a hullán külérőszak nyomai észlelhetők voltak s így alapos a gyanú, hogy erőszakos halállal mult ki.

— **Vágatási idő az eperjesi közbádoghídon.** A közbádoghídon a vágatás a következő időben történik: Szarvasmarhák: április 1-től szept. 30-ig d. u. 2—5 óráig; október 1-től márcz. végéig d. u. 1—4 óráig. Borjú, sertés és juhok vágatása: egész éven át d. u. 1 órától 5 óráig. Sátoros-ünnep, vagyis húsvét, pünkösd és karácsony első napján a vágatás teljesen szünetel. Urnap, Szent István

napján és vasárnapokon, valamint a fentnevezett ünnepek másodnapján reggeli 7 órakor, azon megjegyzéssel, hogy 8 órára minden levágandó marha feldolgozásával készen kell lenni, mert ezen időn túl a további vágatás nem lesz megengedve. Az általános kitüntetett időben tehát a levágandó marhának a vágóhídon kell lenniök. Szükség esetén — a rendőrkapitány beleegyezésével — a vágóhídi igazgató kivételesen a délelőtti és esti órákban is engedélyezheti a vágatást.

— **Ujdonságok fényképezési kamarákban** kaphatók *Cattarino S.* Utóda: *Földes Samu* papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78), a hol mindennemű fényképezési eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári árakon, előnyös részletfizetésre* is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Lótenyésztési jutalomdíjosztás.** A Sárosvármegyei Lótenyész-bizottság — a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával — szeptember 15-ikén, vasárnap d. e. 9 órakor Eperjesen a Vásártéren lótenyésztési jutalomdíjosztást rendez. Díjazva lesznek: anyakanczák idej csikóval; négyéves kanczák; három- és kétéves kanczacsikók, melyek jó tenyészképességet ígérnek. Díjat kapnak továbbá: idej csikóval bemutatott, jól ápolt anyakanczák; jól ápolt 3 és 2 éves kanczacsikók.

— **A takarékos háziasszony** a kiütrült eredeti *Maggi-üveget* a kereskedőnél utántölteti, mivel így meg olcsóbban kapja a számára nélkülözhetetlen *Maggi-féle leves-ízestőt*.

— **Ránküred.** Ezt a kies fekvésű fürdőhelyet az európai hírnevű geyzírrel az állam nem adja többé bérbe, hanem a jövő évtől kezdődőleg önkezelésbe veszi át s egyelőre 160,000 koronát irányoztak elő a legsürgősebb teendők elvégzésére, majd később évente nagyobb összegekkel világfürdővé akarja átalakítani ezt a fürdőhelyet az állam.

— **Tűz.** Aug. 19-ikéről 20-ikára virradó éjszakan Rosenwasser Lázár felsőodori lakos házában tűz ütött ki. Meggyuladt ugyanis az udvarban Österreicher Benjamin cipész által lakott régi, rozoga épület, mely tényleg már csak arra való volt, hogy elégjen. Szerencsére szélcsend volt, a tűz színhelye pedig magas tűzfalakkal lévén körülvéve, a tüzet az éber és ügyes tűzoltóságunk rövid idő alatt lokalizálni sikerült. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **A Globusz tisztító-kivonat** a legjobb szer mindennemű fém tisztítására, mint: arany, ezüst, nikkal, érc, réz stb. Gyorsan és minden fáradság nélkül idéz elő szép, sokáig tartó fényt. Nincs benne semmi kártékony alkotórész, nem piszkít, mint más tisztítópomádé és minden folyékony tisztítószerrel is sokkal jobb, mert alaposabban tisztít, mint amaz; kiadósabb a használatban és a mellett olcsóbb.

— **Állatorvosok napidíjai.** A közigazgatási bíróság legutóbb kimondotta, hogy városi állatorvosnak csupán oly esetben lehet törvényes igénye a vásárokon teljesített állatorvosi szolgálat után napidíjak felszámítására, ha ezt a külön díjazást neki a városi szolgálati szabályzat vagy külön szolgálati rendelkezés biztosítja.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-fűvadásban, szorulásban, fájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi *Moll-féle Seidlitz-porok* használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító-tól, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **A portómentesség kiterjesztése.** A kereskedelmi miniszter értesítette valamennyi másodfokú iparhatóságot, hogy azok az ipartestületek, a melyek bizonyos meghatározott portómentességet eddig is élveztek, a portómentességet ezentúl a békéltető-bizottság elé való idézések és bizottsági behívók szétküldésénél, valamint tanonczügyekben a békéltető-bizottsági tagokkal és segédtagokkal, tanúkkal, illetve tanonczokkal és azok szüleivel vagy gyámjaival szemben is igénybevehetik, ezzel a záradékkal: «Iparhatósági ügyben portómentes».

— **Szarvasmarhadíjazás.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület által — a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával — szept. 26-ikán Szedliczén, okt. 3-ikán Tótraszlaviczán s 8-ikán Keczerpeklénben szarvasmarhadíjazás fog tartatni. A díjazáson részt vehetnek a vármegye összes gazdája a náluk ellett s felnevelt tehennel (borjúval vagy a nélkül) és 1—2 éves üszökkel. Bikák díjazatni nem fognak. A községi bikák azonban elővezethetők, melyeknek gondozói a m. kir. állattenyésztési ker. felügyelőség által jutalmaztatni fognak. A díjazásban csakis pinzgau, illetve ezen fajával keresztezett egyedek ré-

szesülnek. Mindazok, kik állataikkal ezen díjazásban részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat a Gazdasági egyesület titkári hivatalánál (Eperjes, Vármegyei-ház) legkésőbb szept. 23-ikáig bejelentik, midőn megemlítendő az elővezetendő állat neve (tehén, üsző), fajtája, kora és darabszáma.

— **A kistrafikosok helyzetének javulása.** A kistrafikosok panasza folytán a pénzügyminiszter több újítást léptetett életbe rendeletileg. Ezen rendelet szerint a kizárólagos dohányárások vasárnap délután 3 órakor kötelesek üzletüket bezárni — a mulatóhelyek és fürdők kivételével, — a nem kizárólagos dohányárások pedig már vasárnap délelőtti főüzletükkel együtt zárnak. Továbbá a kizárólagos dohányárások tőzsdebére az eddigi egy százalékos helyett fél-százalékos lesz. A rendelet ezenkívül a trafik-engedély nyeresé, átruházása és átöröklése, végül a jogosultság megvonhatása tekintetében intézkedik s ezen kérdésekben is megvívja a kistrafikosok érdekeit. A pénzügyminiszter a rendelet kapcsán megígérte, hogy az okmánybélyeg elárúsítása után járó jutalékok legközelebb fel fogja emelni.

— **Hamisított ezüstpénzek.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett a postai és táviróhivatalokhoz, a melyben tudatja, hogy a postai és táviróhivatalok ércpéncz-beszolgáltatásaiban újabban ismét több ezüstérme-hamisítványt fedeztek fel. A hamisítványok többnyire ónból, — horganyból és ónból, — vagy ónból és antimonból készültek és súlyuk, rossz csen gésük, valamint keretük elmosódottságáról ismerhetők fel. A miniszter felhívta a hivatalokat, hogy az ezüst-érmék elfogadásánál kellő óvatossággal járjanak el.

— **Elkobozzák a purdékát.** Megtörtént az első lépés a cigányügy rendezésére. Vasárnap jelent meg a belügyminiszternek rendelete, mely valamennyi törvényhatósághoz van intézve s mely a züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekmenhelyekben való neveltetéséről szól. A rendelet nem szól világosan a cigányok ellen, mert a belügyminiszter nem akar a társadalom egy bizonyos rétege ellen rendeletet alkotni. De hogy ezek ellen szól, mutatja a rendeletnek azon része, mely azt írja, hogy nemcsak az elhagyott, hanem mindazon gyermek a lelencházba veendő fel, a ki eddigi környezetében romlásnak van kitéve. A rendelet szerint tehát elkobozandó a rendőrhatalóságok által a 15 éven aluli gyermek mindazon szülőktől, a kik nem képesek nevelést nyújtani, vagyis a kiknek gyermekeikből előreláthatólag csakis rablógyilkosok válhatnak. Az üdvös miniszteri rendelet — a mint ebből látszik — nem a cigányok ellen szól, de azért azt a rendeletet nem is lehetne más polgárral szemben végrehajtani, mint csakis a korbocigányokkal.

— **Honi árú czímtára.** A Tulipán-Szövetség Magyar Védőegyesület a társadalmi iparpártolás megkönnyítésére gyakorlati szempontból fontos eszközt állított össze. Elkészítette ugyanis a hazai gyárak és nagyiparosok czímtárával kapcsolatban azon iparos-czégeknél és kereskedőknek névjegyzékét, a kik a honi gyártmányt tanusító védjegyet és a kirakatokban a hazai gyártmányokra figyelmeztető védőablakot használni jogosultak. Minden egyes czégnél fel vannak sorolva az általa készített vagy forgalomba hozott hazai árú. A czímtár a kereskedő-czégeket a városok és községek neve szerinti betűsorrendben csoportosítja, hogy a vásárló község könnyen tájékozódhassék az iránt, mely városban, mely czégnél kaphatók hazai ipartermékek. A czímtár most jelent meg.

— **A világ legnagyobb gyémántjának feldarabolása.** A világ legnagyobb gyémántját, az 1 font és 3 uncia súlyú «Premiér»-t — épen úgy, mint néhány évvel ezelőtt a nagyságáról és szépségéről híres «Excelsior»-t — feldarabolják. A fél kilogramnál súlyosabb «Premiér» hosszúsága 4 és fél, szélessége 1 és fél és átmérője 2 és fél hüvelyk. Ezt az óriási gyémánt darabot több évvel ezelőtt a transzvali Premiér-tárnában találták. Értéke 9 millió font sterling, vagyis 216 millió korona. Ez a horribilis érték természetes csak holtitőke, mert egyetlen ilyen ékkőért ilyen összeget manapság már sem a magánosok, sem pedig a kormányok nem fizetnek. A ritka nagyságú gyémántot a bányatulajdonosok annak idején 250,000 font sterlingre biztosítva küldötték Londonba. Egyelőre határozatlanok voltak a gyémánt-óriás miként leendő értékesítése tekintetében, végre elhatározták, hogy az «Excelsior» példájára azt feldarabolják és így, bár elméleti értéke rendkívül csökkenni fog, a tulajdonosok az egyes, kisebb darabok eladása révén azonban még mindig tekintélyes anyagi haszonra fognak szert tenni. Az «Excelsior»-ból annak idején 10 drb csiszolt, egyenként 14 és 68 karát között váltakozó gyémántot nyertek, a «Premiér»-ből azonban, azt hiszik, hogy jóval több fog kiderülni.

— **A lakók fele** gon 100,000 g. ka. g. kel. lakos lakosra 489 jut 377 köz. 781 középisk. isk. tan. 190. 456 középisk. jut 57 főisk. 20 főisk. ha. hallg., 100.0. 100,000 ev. unit lakosra jut 420 főisk.

— **Sz** miniszter me. szóló kimuta. kezeléséről s. a magyarors. teg ápolator. több elmebe. elmebajos v. Öröklés utár. zetétől volt. tes csapásna.

— **Új** részére. A. mann Ignác. vakok tanít. alapító és ne. új intézetbe. 8—10 éves. ség nélkül. A. lamul nyerne. hozzátartozó. A kinek teh. fel akarja vé. Ignác és ne. zottsághoz. modványhoz. ványt kell m.

— **A g** kiépítésének. aug. 19-ikére. melyen a sa. érdekeltség. landó bizotts. Lajos püspö. jegyzővé Sza. menti birtok. létesítése me. kötetés köz. érdekében le. a vonal révé. kötetésbe a. eger-putnoki. összeköttetés. orlói vonal ú. dik majd a. felé is utat. bir lebonyl. kassa-oderbe.

— **Az** BORKERESKE. lentéseket kö. Az érdekes. ki: «A toka. sokat lendite.

A közép- és főiskolai tanulók felekezetei szerint. Magyarországon 100,000 róm. kath. jut 337 középiskolai tanuló, 100,000 g. kath. lakosra jut 153 középisk. tan., 100,000 g. kel. lakosra jut 149 középisk. tan., 100,000 ág. ev. lakosra 489 középisk. tan., 100,000 ev. ref. lakosra jut 377 középiskolai tan., 100,000 unit. lakosra jut 781 középisk. tan., 100,000 izr. lakosra jut 1785 középisk. tan. 1902-ben Franciaországban 100,000 lakosra 456 középisk. tanuló jutott. 100,000 r. kath. lakosra jut 57 főiskolai hallgató, 100,000 g. kath. lakosra jut 20 főisk. hallg., 100,000 g. kel. lakosra jut 16 főisk. hallg., 100,000 ág. ev. lakosra jut 75 főisk. hallgató, 100,000 ev. ref. lakosra jut 68 főisk. hallg., 100,000 unit. lakosra jut. 146 főisk. hallg., 100,000 izr. lakosra jut 420 főiskolai hallgató.

Szomorú statisztika. A belügyminiszter most küldte szét a múlt év elmebetegjeiről szóló kimutatásokat és az elmebajosoknak házilag való kezeléséről szóló ismertetést. Az évi jelentés szerint a magyarországi elmebajosok között összesen 13,078 beteg apoltatott. Az apoltak közül meghalt 1343. Legtöbb elmebeteg volt a 36—40 év közötti egyének között. Öröklés után 427 és utána közvetlen az alkohol élvezetétől volt a legtöbb — 320 — áldozata e rettenetes csapásnak.

Új nevelőintézet — vakok részére. A negyedfél év előtt elhunyt lovag *Wechselmann* Ignác 1.400.000 koronát hagyományozott egy *vakok tanintézete* létesítésére. Az intézet — mely az alapító és neje nevét viseli — ősszel nyílik meg. Az új intézetbe felvesznek az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyermekeket, még pedig valláskülönbség nélkül. A növendékek az intézetben teljesen díjtalanul nyernek ellátást és oktatást, sőt ruházatot is és hozzátartozóiknak csak fehérműről kell gondoskodni. A kinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe fel akarja vétetni, folyamodjon a *«lovag Wechselmann Ignác és neje Neuschloss Zsófia vakok tanintézete»* bizottságához (Budapest, VII., Síp-utca 12. sz.). A folyamodványhoz születési, orvosi és himlőoltási bizonyítványt kell mellékelni és *szept. 20-ikáig* beküldeni.

A gömör-szepesi h.-c. vasút kiépítésének ügyében Szontagh Andor orsz. képviselő aug. 19-ikére Tornaaljára értekezletet hívott egybe, a melyen a sajtómentő birtokosok és a dobsina-poprádi érdekeltség kiküldöttjei vettek részt. Az értekezlet állandó bizottsággá alakult, a melynek elnöke sipkei Balázs Lajos püspök és Szontagh Andor orsz. képviselő lett; jegyzővé Sztankovics Károlyt választották meg. A sajtómentő birtokosok érdeklődése a dobsina-poprádi vonal létesítése mellett foglal állást, mert a tervezett két összeköttetés közül egyedül ezt tartja nemcsak a két megye érdekében levőnek, hanem országos érdekűnek is, mivel a vonal révén jut a legjobb és legegyszerűbb összeköttetésbe az Alfölddel, különösen az épülőfélben lévő eger-putnoki vasút folytán; de észak felé is egyenes összeköttetést létesít, különösen a tervbe vett podolin-orlósi vonal útján egész Galiciáig; sőt ha belekapcsolódik majd a breznóbánya-vereskői vonal, úgy nyugat felé is utat nyit a forgalomnak, a melyet amúgy sem bír lebonyolítani sem a ruttkafüleki, sem pedig a kassa-oderbergi vasút.

Az idei bortermés. A MAGYAR BORKERESKEDELEM legújabb számában csoportosított jelentéseket közöl az egyes vidékek várható terméséről. Az érdekes jelentésből a következő adatokat vesszük ki: «A tokaj-hegyaljai szőlőkön az idei sűrű esőzés sokat lendített. Tavaly már sok tőke látszólag kiveszett,

az idén ezek közül jelentékeny része újból kihajtott. Némely helyen csak olyan a termés, mint tavaly, a mikor 4—5 gönczi hordót szűrtek 1 katasztr. holdról, másnál kétszerannyi a termés, úgy, hogy 8—10 hordó bort is fog termelni egy hold. A peronoszpóra megriasztotta a gazdákat A gyengébb idegzetűek azonnal erősen permeteztek, a higgadtabbak nyugodtan várták, hogy mit hoz az idő. Az eredmény úgy a permetezett, mint a permetezetlen szőlőknel egyenlő. Az amerikai kivándorlás miatt nagyon kevés erőteljes munkással rendelkeznek a Hegyalján. Jórészen gyermekek végzik a kapálást, ezek is 50%-kal magasabb munkabért kapnak, mindezt ideig. Ez okból sok szőlőnek másodszori kapálása elmaradt, ezen körülmény azonban a szőlők fejlődésére nem volt semmi visszahatással. Az egyszer megkapált szőlők semmivel sem állanak rosszabbul, mint a kétszer kapáltak, a minék az lesz a természetes következménye, hogy jövőben mind többen-többen lesznek olyanok, kik a másodszori kapálással felhagynak. Tavalyi, harmadévi borok tömegesen hevernek a pincékben. 1905-iki bort 1.40 kor., 1906-iki bort 1 koronájával is lehet kapni literenként. A nagyúri borok természetesen drágábbak; tavalyi bort 2 kor.-val, sőt azon felül is adták el literjé.

Pálinkamérések korlátozása. A m. kir. pénzügyminiszter oly értelmű átiratot intézett a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy a pálinkamérések vasárnapokon csak reggeli 10 óráig tartassanak nyitva. Ha a két minisztérium közt megállapodás jön létre e tárgyban, úgy az üdvös intézkedés a közel jövőben életbelép.

A gazdasági munkáskamrák ellen. Jász-Nagykún-Szolnokvármegye törvényhatósági bizottsága feliratot intézett a képviselőházhoz, melyben állást foglal az O. M. G. E. által javasolt munkáskamrák ellen. A felirat azt vitatja, hogy a gazdasági viszonyok helyenként annyira különbözök, hogy a kamarai rendszer szerint való beosztás lehetetlen E helyett kívánatosabbnak tartja, hogy a gazdasági egyesületeket anyagi támogatásban részesítik és tágabb hatáskörrel ruházzák fel. A feliratot pártolás végett a többi törvényhatóságoknak is megküldték.

Irásszakértői hivatal. Az ismeretes bajai főnyeremény ügyében a vizsgálat során a kijavított könyvek és értékpapírok az országos kémiai intézethez kerültek vegytani megvizsgálás végett. Ennek kapcsán felmerült az a kívánság, hogy, mint például Németországban, úgy nálunk is az irásszakértelem tisztjét olyan tudományos képzettségű és alkalmas laboratóriummal rendelkező emberekre kellene bízni, a kik a foglalkozásokhoz szükséges tanulmányokat észleleteket állandóan folytathatnák és alkalomadtán az egyes ügyekben kellő irányban fel tudnák használni.

Mi a hirlapíró? A párisi hirlapiskola megnyitása alkalmából a GAULOIS több jeles egykori íróhoz azt a kérdést intézte: Mi a hirlapíró? A beérkezett válaszok közül a következők a legérdekesebbek. Adolphe Brisson: «A hirlapíró a világ legjobbja és legrosszabbja. Jót tesz, de rosszat is tesz: az igazságot terjeszti, vagy a tévelygést. Irigyeljétek, mert gondolatát szabadon kimondhatja. Szánjátok, mert a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozva, több erélyt és tehetséget fejt ki, mint a mennyi kellene oly mű megalkotásához, mely örökidőkre szól. Ha a társadalom jól volna szervezve, a hirlapírokat nem engednék 50 éves korukon túl dolgozni, hanem alkalmat nyújtanának arra, hogy nyugalomba vonulhassanak.» — «A hirlapíró katona — mondja Jules Claretie — s a mikor megöregszik, büszkén megszámlálja a sebeit. Tulajdonképpen mindent tudnia kellene. Mindenesetre törekednie kellene arra,

hogy mindent megtudjon. Esmékért küzdve, ne törődjék a sértésekkel, a melyekkel illetik. Persze rettenetes, hogy mindennap más eszméje legyen, de épp oly egyszerű, mint helyes követni az egész életen át az egy eszmét: igazságosnak lenni.» Raymond Poincaré behatóan foglalkozik Balzac mondásával: «Le journaliste est une pensée en marche comme le soldat en guerre», a melyet gúnyolva és tréfálkozva megcizálolni igyekszik.

Vigyázat a tinta-íróval! A LANCET orvosi szaklap közli a következő esetet: Egy asszonynak, kinek szokása volt tinta-íróját nyelvvel megnedvesíteni, nemrég ajkai és foghúsa kékülni és dagadni kezdtek. Beható orvosi vizsgálat anilinmegergezt állapotot mutatott meg. Néhány nap mulva bélbaj és légzési nehézségek állottak be, melyek biztos jelei annak, hogy a mérgezés a vérbe átment. Két hét alatt a beteg meghalt.

Sebtapaszkok veszedelme. Egy orvosi folyóirat érdekes és megszívlelni való dolgot ír a sebtapasz könnyelmű használatáról. Dr. Marpman angol orvos többféle sebtapaszt vizsgált meg, melyek hosszabb idő óta hevertek a gyógyszerértár fiókjában vagy pénztárcájában és valamennyiben óriási mennyiségben talált élősdieket. Ez magyarázza meg az orvosoknak észleletét, hogy a tapaszszal leragasztott seb többnyire gennyedésebe megy át. Eddig azt hitték, hogy a tapasz dezinficiál, de most kitűnt, hogy ez a felfogás téves. Az angol tapaszra ugyanez áll és ha nyállal ragasztják le, akkor meg éppen rossz szolgálatot tesz, mert a nyál tele van bomlasztó szerves részecskével.

A mi nem foglalható le. Főképen a vendéglősöket érdekelheti az a határozat, melyet nemrégiben hozott a m. kir. Kúria. A legfelsőbb bíróság kimondta ugyanis, hogy az italmérisi jog gyakorlását lefoglalni és zár alá helyezni nem lehet. A megokolásból kiemeljük a következő passzust: «A fennálló szabályokból megállapítható, hogy az italmérés gyakorlata oly személyhez kötött jog és kötelezettség, melynek átruházása tilos s melynek bármely körülmények között más által való kezelgetése a bíróságon kívül álló pénzügyi hatóságok jogkörébe tartozik. A foglalás joghatálya, az említett lefoglalt jogoknak a zárgondnok által való kezelhetősége tehát a pénzügyi hatóság jóváhagyásától függne. Ily feltételes hatályú végrehajtást a törvény nem ismer s az ily végrehajtás foganatosítása ellentétben áll a bírói határozatok feltétlen kikényszeríthetőségével. Ezekből kifolyóan az említett jogokra, illetőleg csak gyakorlatára vezetett végrehajtás, foglalás szabálytalan. Az e miatt beadott előterjesztések tehát alaposak s a szabálytalanság megsemmisítését vonják maguk után.»

A kik mindig egymáson csüngenek. Egy boldog férj nem bízott még teljességgel neje szerelmében és azért elhatározta őt próbára tenni. Madzagok s ágyneműek segítségével ember-nagyságú bábút készített, melyet saját ruhába öltöztetett és a padlás egyik homályos szegletében felakasztott; ő maga a kémény mögé vonta magát és várta nejét, kit az öngyilkosság rettenetes szándékáról érzékeny levélben értesített. Csakhamar hallotta, a mint neje cselédjével a padlásra feltépett. «Ha a számár magát fel akarta akasztani, mondá — bár rég megtette volna! de valósággal, ott hátul függ! Nekünk a kötelet el kell vágnunk, Mari, eredj a konyhába és hozd az öregkést, de ne nyargalj annyira, mert még elesel. — Mari, hallod, most jut eszembe, hogy a konyhakés egészen életlen; eredj inkább át a Zsófi nénihez és beszélj el neki ezt a mi szerencsétlen esetünket és azután kérj egy jó éles kést. — Mari, Mari, hallod-e, Zsófi néni utóbb nem is lesz otthon, tegnap azt mondta, hogy ma a piacra kell mennie! Menj inkább a doktorné asszonysághoz, a legrövidebb úton, a hídon át, így egy negyed óra mulva szépen itt lehetsz. — Mari, hallod, azután kérdezd meg egyúttal, hogy jobban van-e már a legkisebb fia; mondd meg neki, hogy szépen tiszteltetem; de Mari, ne szaladj már annyira! Visszajövet hozd egy kilogramm cukrot, de ne a sarokboltostól — mert az igen durva! Így, most már lehetsz. Itt függ az új ruhaszárító kötelen; pedig valami régi kötél is megtette volna, hát még a tetetés, mennyibe fog majd az kerülni!» «Az ördög vigyen el!» — kiált a férj és dühösen ugrik elő a kémény mögül; az asszony sikolt és lefelé szalad, a férj utána; az asszony megbotlik, a férj szintén. Mindketten legurulnak a lépcsőzeten, míg a házigazda kidugja fejét az ablakon és mormog: «Mindig egymáson csüngenek — mindig gyengédek — mindig olyanok, mint a galambok!»

Gyomorbeteg, gyengélkedők lábadozók és aggasztóknak táplálkozására dr. Dufour a Nestlé-féle gyermektáplisztet ajánlja, mely nemcsak kizárólagosan gyermekeknek való, hanem felnőttek számára is, ha a fentemlített kategóriák egyikébe sorozhatók. Gyomor-

és béldaganatok esetében ez képezi az átmenetet a leveses táplálékoktól a szilárd táplálékokhoz és különösen az öregebbeket óvja meg az étvágytalanság vagy a gyomor nehezebb emésztése következtében elmaradhatatlan elerőtelenedéstől. Mindenkinek ízlik is és a legkönyebben emésztetik.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: Gulyás Mária g. k., Karabinos Ferencz r. k., Zahler László izr., Fricsa Anna r. k. (utószülött), Halmi Márta r. k., Licsák Antal r. k. — **Meghaltak:** Kaminszki Mária r. k., 4 éves; Kuzsidló Gyula r. k., 25 éves; Pitlik Irén r. k., 1 éves; Kántor János ev. ref., 19 éves; özv. Horay Jánosné g. k., 90 éves; Radvány Kálmán ág. h. ev., 66 éves; Paulik János 70 éves; Forbák Anna r. k., 1 éves; Mattyasovszky Mária r. k., 69 éves; Zsupa Andrásné r. k., 29 éves. — **Házasságot kötött:** Klein Mór izr. és Stern Mária izr.; Tokárcsik Miklós r. k. és Miskó Zsuzsanna r. k.

Felölös szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és közsvenynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu

Salvator-forrás

kütfő sikereivel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik illó életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, győgyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipőcei Salvatorforrás Vállalat Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

NESTLÉ

az egészséges gyermeklisztje

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régióta bevált tápláléka. Megóvja a hányástól, hasmenéstől, béluhórtól és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismeretterjesztő füzetet ingyen küld: NESTLÉ Wien I., Biberstrasse 11.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Okkl. tanítónő óraadásra vállalkozik.

Cím: Grünfeld Flóra, Eperjes, Lőcsei-út 5. szám.

3 régi szó ... 3 új szó ...

Altvater

Altvater

Gessler

Gessler

Jägerndorf

Budapest

Új! Elsőrangú táncintézet. Új!

Elsőrangú tánc- és testképző-tanintézetemben f. évi szeptember hó 14-ikén a városi Vigadó kistermében csak kizárólag az előkelő közönség gyermekei, illetőleg a deákok számára egy hat hétre terjedő zártkörű

táncztanfolyamot

nyitok, hol a növendékek több, ill még nem ismeret legújabb tánczok oktatásában is részesülnek

Előjegyzések elfogadtnak. Stehr és Landau urak könyvkereskedésében, hol bővebb értesítés is nyerhető.

Boston-kurzus! Magánórák!

Kivánatra a háznál is teszem tiszteletem

Illő tisztelettel **Landau Géza**

okl. táncztanító, több tan- és nevelő-intézet táncztanára.

Dalmatin

A legobb rovar- és feregirtó-ser 20, 30 és 50 filléres szabadalmazott dobozban.

Dalmatin

Takarékosság szempontjából rendkívül czél szerű és a gummipecskendőt fölösslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért közkeveltségnek örvend.

Dalmatin

Minden fűszerkereskedésben és drogériában kapható.

Főlerakat:

STELLA vegyészeti gyár

Ledermann, D. Budapest, VII. Nefejeits-utca 39.

Vendéglő

azonnali átvételre kerestetik a helybeli sörfözde vendéglője részére

kimérő.

Közelebbi megtudható Gellért Testvérek-nél Eperjesen.

A Deák Ferencz- és Holló-utca sarkán épült emeletes

új villa

szabad kézből eladó.

Értekezhetni ugyanott.

711-1907. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. III. 669/3. sz. végzése folytán dr. Holländer Gusztáv ügyvéd által képviselt «Duna» bizt.-társaság felperes részére **Máthé Bertalan** alperes ellen hátr. 186 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 800 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1907. évi V. II. 321/2. sz. végzésével az árverés elrendelvényén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán **Nagyváros** leendő megtartására határidőül 1907. évi **szeptember hó 7-ik** napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzintézet mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1907. augusztus 23.

Spányi Kálmán,
kir. bír. végrehajtó.

Pályázat.

A szépréti róm. kath. iskolaszék **Kántor-tanítói állásra** pályázatot hirdet. Javadalma: 1. A községtől kap 400 kor.-t; 2. az egyházmegyétől 52 kor.-t; 3. 13 k. hold és 100 □-ól szántóföld; 4. 5 köböl árpa és 5 köböl zab; 5. szabad legeltetési jog; 6. stóla 40 kor.; 7. ostayasütésért 10 kor.-t. Az államsegély kilátásban van. A választás napja szeptember 14. Az állás október 1-jén foglalandó el. Személyes megjelenés előny. **Csicséri Károly**, iskolaszéki elnök, plébános.

A legjobb fémtisztítószer

Kérjen csak **Globusz** fémtisztító kivonatot

Globusz fémtisztító kivonatot mert sok rozsol utazás történi.

Egyedüli gyáros: **Fritz Schulz jun. r. t. Lipcse és Eger**

3 darab falkavadászkutya

— Harrier — eladó. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Lukovits Aladár**, Eperjes, Vármegyeháza.

nélkül ne együnk levest! Néhány csepp elegendő!

Gyárosok: **Maggi Gyula és Tsa, Wien, IV/1.**

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben — 30, — 60, 1— és 2— koronáért kapható

TIRGRAM-TINKTURA

csakis *poloskák* ellen, üvegben — 40, — 80, 1-20, 2-60 és 5— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a «TIRGRAM» névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható Eperjesen: **Bakay Ferencz**, Dalhström Károly, **Feldmann Adolf**, **Mikolák István**, **Zipszer Salamon**, **Bein Simonnál**.

ÁRVER

A kassa a benyújtott eperjesi ügy Köpcskák M. szül. **Mika** kúti lakosok 19 kor. 20 merülődő alapján s a

I. a fe kiosztott **A.** házzal beép. ségből, 139 Jakubjan, Korita, 68 Gromos Sz. és rétekből. «Kuti oblyi dülőbeli szá tjkvekben l részben lege ból a B. 10. Jánosné vég 568 koroná

II. a fe kiosztott **A.** házzal beép. ségből, önek kütü házzal beép. ségből na Zsdjare «Hora Csils hajniczi», 54 dülőbeli szá 748. hr. «Z 871. hr. «Poc szám alatt 2/28-od rész ezen telek. alatti bejegy **Mika Mária** ezennel 254

III. és értelmében 1. A fe 2 hold 436 dülőbeli s a végrehajtást alatt 1/2-ed szül. Skintil János és Cs és rétre, az 2. a fek 3 hold 392 dülőbeli s a végrehajtást számok alatt Zsuzsanna, Mihály, Szó társak nevé 3. a fek 2 hold 640 Jakubjan, Péterné vég 8, 9, 10, 11 Mikulyák s Zsidik Ján Mikulyák M Dulya Andr János és Pa ezennel 146

4. a fek alatt felvett «Hora Csils 915. hr. «La részben Zsid B. 2-6-12 Hardony Ján Miklósné s Marczinyik szül. Mindeg Hardony Mik irott szántór 5. a fek alatt felvett «Hora Sirok 685. hr. sz. «E szám alatt 1/2 valamint a Z Hardony M Mária, Matly János, kiskot Péter és Har nevére irott 6. a fek alatt felvett Szkaluku nad rétekből, 361 hr. «Za Grot szántó-s ré e a B. 14. sorsz szenvedő, va 2/2-ed részl Varga Péter Marczinyik Péter, Anna János, ifj. Ha szül. Mindeg lanra, az eze kiáltási árak C. 2. sorsz. s továbbá a 28 alatt Hardon galmi jogokr lesznek érvé valamint a n

A nyilvát **szeptember** következő, üg házában kifüg 1. Kikiált 2. Ezen eladatni fog. 3. Árvere 100/6-át, vagy 12 kor. 60 fill illetve 16 kor 80 fillért kes kiküldött kes Kir. jbiró Kíszeben,

3029-1907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kissebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a benyújtott kérelem következtében a dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvéd által képviselt legifjabb Mika Péterné szül. Kopcsák Mária feketeküti lakos végrehajtónak, Csáki Jánosné szül. Mika Katalin és Zsidik Péterné szül. Mika Mária feketeküti lakosok, végrehajtást szenvedők elleni 326 kor. 30 fill. tőke, 19 kor. 20 fillér eddigi, 24 kor. 57 fillér jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t-cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §§-ai értelmében

I. a feketeküti 42. számú tjkvben foglalt 1/3-ad telekhez kiosztott A. I. 1-4. és 7-14. sorszámok alatt felvett 101. öi. sz. házzal beépített, 150 négyszögölnök kitüntetett 74. hr. sz. belső-székből, 139. hr. «Hora Siroke polyo», 433. hr. «Szuhilaz od Jakubjan», 470. hr. «Szuhilaz od hajniczi», 565-571. hr. «Surlyanka Korita», 684. hr. «Prednya Zadnya Petrinocze», 723. hr. «Za Gromos Szovi dzil», 809. hr. «Laziki Truini» dülőbeli szántó-és rétekből, 195. hr. «Dluhe polyo na Zsdjare» és 970. hr. «Kuti oblyiszok» dülőbeli rétekből, 855. hr. «Pod Vankovec» dülőbeli szántóból, valamint 15. sorsz. alatt a 164. és 165. hr. tjkvben foglalt közösségből ezen telekhez kiosztott 1/3-ad részben legelőből és 2/3-ad részben erdőileletőségéből ingatlanból a B. 10. sorsz. alatti bejegyzés szerint 1/13-ad részben Csáki Jánosné végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra, az ezennel 508 koronában;

II. a feketeküti 129. sz. tjkvben foglalt 1/3-ad telekhez kiosztott A. I. 1-9. és 11-17. sorsz. alatt felvett 7. és 8. öi. sz. házzal beépített, 182 négyszögölnök kitüntetett 45. hr. sz. belső-székből 62 négyszögölnök kitüntetett 46. hr. és 68 négyszögölnök kitüntetett 47. hr. sz. üres belső-székből, 5. és 6. öi. sz. házzal beépített 150 négyszögölnök kitüntetett 48. hr. sz. belső-székből; 155. hr. «Hora Siroke polyo», 171. hr. «Dluhe polyo na Zsdjare», 252. hr. «Pod Szalku und hajniczu», 308. hr. «Hora Csilszke», 372. hr. «Uhylyszka», 478. hr. «Szuhilaz od hajniczi», 549. hr. «Surlyanka Korita», 935. hr. «Kuti oblyiszok» dülőbeli szántó-, rétekből; 655. hr. «Prednya Zadnya Petrinocze», 748. hr. «Za Gromos Szovi dzil», 837. hr. «Laziki Truini», 871. hr. «Pod Vankovec» dülőbeli szántóból, valamint 18. sorsz. szám alatt a 164. és 165. sz. tjkvben foglalt közösségből 1/3-ad részben legelő- és 2/3-ad részben erdőileletőségéből ezen telekhez tartozandólag felvett ingatlanból a B. 11. sorsz. alatti bejegyzés szerint 1/3-ad részben Zsidik Péterné szül. Mika Mária végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra, az ezennel 254 koronában;

III. és az 1881. évi LX. t-czikk 156. §-ának a) pontja értelmében egészben elárverezendő következő ingatlanokra:
1. A feketeküti 236. sz. tjkvben foglalt A. I. 1 sorsz. alatt 2 hold 436 négyszögölnök felvett, 367. hr. sz. «Uhylyszka» dülőbeli s a B. 8. sorsz. alatt 1/3-ad részben Csáki Jánosné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 1., 2., 5., 6., 7. sorsz. alatt 1/3-ad részben Maxim Anna, Dulya Péter (kinek neje szül. Skintik Zsuzsanna), Kopcsák szül. Csáki Anna, Csáki János és Csáki Péter tulajdonostársak nevére írott szántó-és réte, az ezennel 126 koronában;

2. a feketeküti 237. sz. tjkvben foglalt A. I. 1 sorsz. alatt 3 hold 392 négyszögölnök felvett 321. hr. «Hora Csilszke» dülőbeli s a B. 6. sorsz. alatt 1/3-ad részben Csáki Jánosné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 1., 2., 4., 7., 8., 12., 13. sorszámok alatt 1/3-ad részben Dulya Péter (kinek neje szül. Skintik Zsuzsanna), Maxim Anna, Kopcsák szül. Csáki Anna, Szokoll Mihály, Szokoll szül. Csáki Márta, Csáki János tulajdonostársak nevére írott szántóra, az ezennel 126 koronában;

3. a feketeküti 278. sz. tjkvben foglalt A. I. 1 sorsz. alatt 2 hold 640 négyszögölnök felvett 405. hr. sz. «Szuhilaz od Jakubjan» dülőben s a B. 6. sorsz. alatt 1/3-ad részben Zsidik Péterné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. sorsz. alatt 1/3-ad részben Mikulyák szül. Kopcsák Mária, Dulya szül. Kopcsák Anna, Zsidik János és neje szül. Bjalka Mária, Zsidik Péter, Mikulyák Mihály és neje szül. Kopcsák Mária, Dulya János, Dulya András és neje szül. Pavlik Anna, Kopcsák Lukacsik János és Pavlik Mária tulajdonostársak nevére írott rétre, az ezennel 146 koronában;

4. a feketeküti 283. sz. tjkvben foglalt A. I. 1-2. sorsz. alatt felvett 3 hold 474 négyszögölnök kitüntetett 312. hr. «Hora Csilszke» és 1 hold 1520 négyszögölnök kitüntetett 915. hr. «Laziki Truini» dülőbeli s a B. 17. sorsz. alatt 1/3-ad részben Zsidik Péterné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 2-6-12., 14-16., 18-22. sorszám alatt 1/3-ad részben Hardony János, Varga Péterné szül. Marczyinyk Mária, Matlyak Miklósné szül. Marczyinyk Katalin, Marczyinyk János, kiskorú Marczyinyk Péter, Anna, Mária és István, Hardony Jánosné szül. Mindeg Mária, Zsidik Péter, ifj. Hardony János, ifj. Hardony Mihály és Hardony András tulajdonostársak nevére írott szántóra és rétre, az ezennel 166 koronában;

5. a feketeküti 290. sz. tjkvben foglalt A. I. 1-2. sorszámok alatt felvett 2 hold 1283 négyszögölnök kitüntetett 142. hr. sz. «Hora Siroke polyo» és 1 hold 1477 négyszögölnök kitüntetett 685. hr. sz. «Prednye Zadnye Petrinocze» dülőbeli s a B. 15. sorszám alatt 1/3-ad részben Zsidik Péterné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 1., 2., 6-14., 16., 17. sorsz. alatt 1/3-ad részben Hardony Mihály és János, Varga Péterné szül. Marczyinyk Mária, Matlyak Miklósné szül. Marczyinyk Katalin, Marczyinyk János, kiskorú Marczyinyk Péter, Anna, Mária és István, Zsidik Péter és Hardony Jánosné szül. Mindeg Mária tulajdonostársak nevére írott szántó-, rétre, az ezennel 167 koronában;

6. a feketeküti 291. sz. tjkvben foglalt A. I. 1-8. sorsz. alatt felvett 174. hr. «Dluhe polyo na Zsdjare», 277. hr. «Pod Szalku nad hajniczi», 602. hr. «Surlyanka Korita» dülőbeli rétekből, 361. hr. «Uhylyszka», 490. hr. «Od hajniczi», 708-709. hr. «Za Gromos Szovi dzil», 950. hr. «Kuti oblyiszok» dülőbeli szántó-és rétekből, 864. hr. «Pod Vankovec» dülőbeli szántóból a B. 14. sorsz. alatt 1/3-ad részben Zsidik Péterné végrehajtást szenvedő, valamint a B. 2., 5-13., 15-19. sorszámok alatt 1/3-ad részben Hardony János, Gomolya Hardony Mária, Varga Péterné szül. Marczyinyk Mária, Matlyak Miklósné szül. Marczyinyk Katalin, Marczyinyk János, kiskorú Marczyinyk Péter, Anna, Mária és István, Zsidik Péter, ifj. Hardony János, ifj. Hardony Mihály, Hardony András, Hardony Jánosné szül. Mindeg Mária tulajdonostársak nevére írott egész ingatlanra, az ezennel 198 koronában megállapított becs- és kikiáltási árakban, és pedig: a 278. sz. tjkvbeli ingatlanra a C. 2. sorsz. alatt özv. Kopcsák Györgyné szül. Spitka Anna, továbbá a 283. és 291. sz. tjkvbeli ingatlanokra C. 1. sorszám alatt Hardony Mihály javára bekebelezett élethossziglani szolgalmi jogokra való tekintet nélkül (a befolyandó vételárakra lesznek érvényesítve) a végrehajtási árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Feketekütön, a községházában 1907. évi szeptember hó 26-ikán d. e. 10^{1/2} órakor fog megtartatni, a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Feketekütön a községházában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a fent megállapított becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.
3. Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 109^{1/2}-át, vagyis 56 kor. 80 fillért, illetve 25 kor. 40 fillért, illetve 12 kor. 60 fillért, illetve 12 kor. 60 fillért, illetve 14 kor. 60 fill.-t, illetve 16 kor. 60 fillért, illetve 16 kor. 70 fillért, illetve 19 kor. 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez megfizetni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Kisseben, 1907. július 5-ikén.

Kochina s. k.,
kir. aljbíró.

ÉRTESÍTÉS. A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Eperjesen — a **Fő-utcza 88.** számú, volt dr. Munk-, jelenleg dr. Holénia-féle házban

Épület- és butor-asztalos műhelyt

nyitottam. ▲▲ A székesfőváros elsőrendű asztalos-műhelyeiben számos éven át működve és a mellett a m. kir. állami felső ipariskolában (Technologiai Iparmúzeumban) arajtanfolyamot is jó sikerrel elvégezve, a keresk. minisztérium által több ízben jutalommal lettem kitüntetve; nemkülönb a vidéki nagyobb városokban szerzett tapasztalataim, valamint helyben több évi szakmabeli gyakorlatom arra képesítenek, hogy e téren a legkényesebb természetű megbízásoknak is megfeleljek. ▲▲ Tervezetekkel és mintákkal kívánatra készséggel szolgálok. ▲ Antik butorok jókarba hozását szakszerűleg végzem. Butorok beeresztését elvállalom. ▲

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlv, maradok kiváló tisztelettel

Herkely István
Épület- és butor-műasztalos.

Kálvária-út 2. sz.,

Cattarino-féle, újonnan épült

HÁZ

szabad kézből eladó.

Értekezhetni dr. Dobay Zsigmondnál.

Alapított 1865-ben. ➡ Legtökéletesebb kivitelű

ARCZIKÉPEK

platin-nagyítások, aquarellek, olajfestmények, tájképfelvételek, képes-levelezőlapok, grafikai sokszorosítások

DIVALD műintézetében

EPERJES.

A műintézet csarnokában (Kassai-út 3.) időközönként ujdonságok kiállítva.

Feltűnő nagy raktár bel-és külföldi szövetekből. Óriási választék saját készítményű férfi-, fiú- és gyermek-ruhákban minden alkalomra.

SPITZER MÓR
férfi-, fiú-, és gyermekruha-telepe
Eperjes, Főutca 57.

Utazó- és városi-bundák dús raktára. Különlegességek gyermekruhákban és felöltőkből. Vizmentes felöltők, bőrbecsecek és gazdasági kabátok.

Azon igyekezetemtől indítatva, hogy üzletemet a haladó korrall lépést tartva egyre fejleszsem és bővítsem, hogy ezáltal az igen tisztelt vevőközönség követelményeinek minden tekintetben megfelelhessenek, arra határozottam el magam, hogy üzletemmel kapcsolatban egy

elsőrendű úri-ruha szabóságot

rendezzek be. Ezen akcióhoz sikerült egy kitűnő, szakképzett szabászt megnyernem, ki külföldi tanulmányújáról hazatérve, e napokban kezdte meg működését.

Egyidejűleg van szerencsém jelenteni, hogy **dús raktáram** van a most érkezett **hazai, angol és tranczia** legdivatosabb **gyapjúkelmékből**, úgy, hogy az igen tisztelt közönség legkényesebb igényeit is képes vagyok kielégíteni.

Egy próbarendelés által mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy műhelyemben elkészült ruhák úgy minőség, mint ízlés tekintetében vetekednek a főváros elsőrangú szabóinak készítményeivel.

A t. Közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Spitzer Mór

úriruhaüzlet-tulajdonos.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a helybeni (Fő-utca 71. sz.)

44 év óta fennálló

Holénia-féle fűszer- és csemege-üzletet megvettem.

Azon leszek, hogy t. megbízóimnak mindenkor kifogástalan minőségű árút a legmérsékeltebb árak mellett szolgáltatassak ki.

Szives pártfogását és jóindulatát kéri

Kun Sándor.

Tudósítás. Üzlethelyiség hiánya miatt, összes, raktáron levő **butorárúkat**, u. m.: ebédlő-, háló-, szalonszoba-berendezések, ebédlő-diványok, hajlított- és bőr-székek, garnitúrák, réz-, félréz- és vas-butorok, tükrök stbit — úgy a legfinomabb, mint egyszerűbb kivitelben — **mélyen leszállított árban** árútom.

A nagyérd. helybeli és vidéki közönség saját érdekében teszi, ha butor-szükségletét nálam mielőbb beszerzi, a míg a készlet tart.

Tisztelettel

Glück Sámuel butorkereskedő,
Neumann J. férőruhakereskedő üzletében, Fő-utca 110. sz.

Hamburg-Amerika Linie

Küzetlenül német posta- és gyorspostaszolgálat.

Személyszállítás
a világ minden részébe.

Hamburg-Newyork

Hamburg-Brazília	Hamburg-Mexiko
Hamburg-La-Plata	Hamburg-Kuba
Hamburg-Kanada	Hamburg-Afrika
Hamburg-Keletázsia	

Elsőrangú hajók
kiváló berendezéssel

fedélközi utasoknak.
Mérsekelt ár; jó és bőséges ellátás az egész úton.

Zsidó vallású kivándorlóknak a Newyorkba menő hajókon az ételt zsidó rítus szerint készítik.

Bővebb felvilágosítást adnak a társaság beföldi ügynökségei, valamint a

Hamburg-Amerika Linie
személyszállító osztálya,
Hamburg.

Vezérképviselőség Ausztria - Magyarország részére:
Wien, I., Kärntnerstrasse 38.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altest-bántalmak**, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített **székrekedés**, májbántalom, **vértolulás**, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg **Moll A.** védjegyét tünteti fel. A **Moll-féle sós-borszesz** nevezetesen mint **fájdalomcsillapító bedörzsölési szer** köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy **gyermek**, mint **felnőttek** számára.

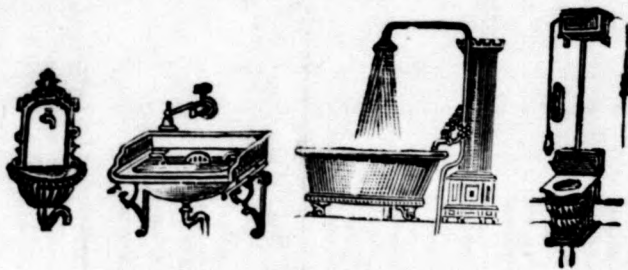
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

— Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. —

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

— Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. —

WEITZENHOFFER B.

vízvezetési vállalkozó és mester * Eperjes.

Iroda és mintaraktár: Kassai-út 6. szám,
szemben a Sörházzal.

Elvállal vízvezetési, csatornázási, fürdőszoba- és closet-berendezéseket, valamint javításokat.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálok.

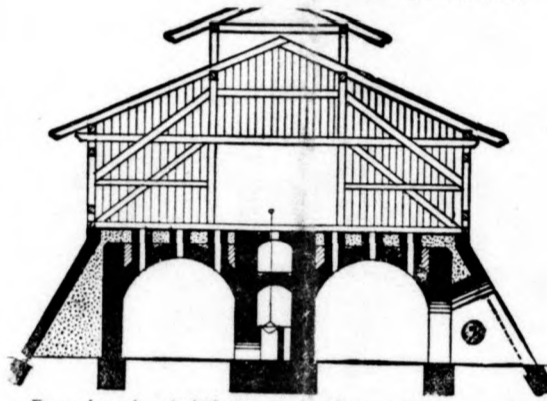
Mintaraktár bármikor megtekinthető.

„Lawalit-olaj“

— törv. védve —

szagtalanító felkenés minden fertőző helyekre, u. m. klozetek, pissoirok és csatornák részére, egyedüli elárúsítóhelye Eperjes- és Sárosvármegyére.

Érdeklődők általunk létesített gyáratok megtekinthetnek.

Prospektusokat és költségvetéseket ingyen és bérmentve.

EGRI S. ÉS TÁRSA

okl. építész-mérnök

Budapest, VIII., Józsefkörút 26. sz.

Elvállalják legújabb szerkezetű körkemenczék

építését nagy szemégtakarítással, jóállás mellett. Teljes téglagyári berendezések létesítését, anyagvizsgálatokat

A HIRSCH ÉS FRANK

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntöde R-T.
téglagép-osztályának vezérképviselője.

EPERJESI BANKEGYLET.

Az Eperjesi Bankégylet r.-t. 1907. évi június hó 17-ikén megtartott rendkívüli közgyűlésén részvénytőkéjét 300,000 K.-ról 600,000 K.-ra határozta el felemelni olyképen, hogy 2500 db. 120 K. névértékű új részvényt bocsát ki és ezekre az elővételi jogot az intézet részvényeseinek az alábbi feltételek mellett ajánlja fel:

1. Egy-egy régi részvény egy új, 120 K. névértékű, 1909. és a következő évek július hó 1-jén lejáró szelvényekkel ellátott részvénynek átvételére jogosít, ha a részvény birtokosa ebbeli szándékát

1907. évi szeptember hó 15-ikéig

az intézetnél részvényeinek lebélyegzése céljából való bemutatása mellett bejelenti s az itteni feltételeket magára nézve írásban kötelezőknek elismeri.

2. Az elővételi jog alapján átveendő új részvényeknek ára darabonként 220 K.-ban állapították meg, mely összegből 120 K. a részvénytőkére, 100 K. pedig a tartalékalap javára fog iratni.

3. Az elővételi jog bejelentésekor minden egyes új részvény után 100 K. fizetendő be; a hátralékos 120 K. összegnek befizetése legkésőbb 1907. évi október hó 15-ikéig eszközözendő.

4. A teljesített befizetésekről a részvényes ideiglenes elismervényt kap s az új részvények ezen elismervény ellenében f. évi december hó 1-től fognak kiszolgáltatni. Az új részvények átvétele alkalmával darabonként bélyegilleték és költség címén 3 K. 20 fill. fizetendő.

5. A befizetett összegek után a teljesített fizetés napjától számítva 1908. évi január hó 1-ig 4%-nak megfelelő átmeneti kamattérítet meg.

6. Azon részvényes, a ki elővételi jogát az első pontban említett idő alatt be nem jelenti, vagy bejelenti ugyan, de egyidejűleg a harmadik pontban említett részvényenkénti 100 K.-t be nem fizeti, elővételi jogát elveszti. Az a részvényes pedig, a ki ugyancsak a harmadik pontban említett hátralékos 120 K.-t 1907. október 15-ikéig be nem fizeti, elővételi jogát és teljesített befizetéseit is elveszti.

7. Az igazgatóság felhatalmaztatik, hogy az elővételi jog alapján át nem vett, illetve a feltételeknek be nem tartása folytán visszamaradt részvényeket szabadkézből, esetleg jegyzés útján értékesítse azzal, hogy azoknak ára a második pontban megállapított árnál kisebb nem lehet.

8. Az új részvények birtokosai 1908. január 1-től kezdve részesülnek az intézet jövedelmében s a részvényeseket megillető jogokban.

Eperjes, 1907. június hó 17.

EPERJESI BANKEGYLET.